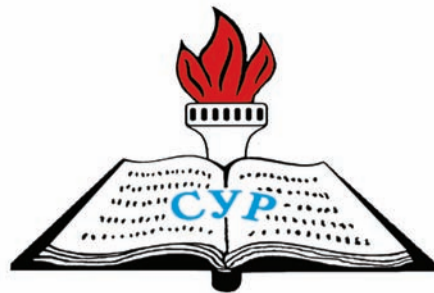

CURIERUL UCRAINEAN

Luptați și veți învinge!

M. Ubravsky

Serie nouă, nr. 303-304 / ianuarie 2016

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

A venit și Anul Nou, atât de așteptat. Este un punct de reper care ne dă posibilitatea să ne facem o evaluare, un bilanț, un examen de conștiință. Este un moment în care ieșim din rutina gândirii pentru a regândi și reconsidera. Un moment în care ne întrebăm cine suntem, de fapt, și ce ne dorim în

bile dacă nu am fi beneficiat de sprijinul financiar al Guvernului României. Datorită acestei susțineri, organizația noastră a desfășurat multiple activități de promovare și dezvoltare a identității ucrainene cuprinse în Planul de acțiuni/proiecte culturale ale UUR pe anul 2015.

susținut programe de educație ale elevilor (Concurs de recitare a poeziei ucrainene, Olimpiada de limba și literatura ucraineană), am omagiat mari personalități ucrainene în cele mai variate domenii.

Semnificativ – am fost parteneri ai organizării Simpozionului Internațional „Zilele culturii slave”,

UN AN NOU, PLIN DE SPERANȚE

viață.⁸

Suntem bucuroși că, după un an de activitate, în comunitatea ucrainenilor din România, putem să facem un bilanț pozitiv.

Anul 2015 a fost un an aniversar pentru că s-a împlinit un sfert de secol de la înființarea Uniunii Ucrainenilor din România (UUR). Pentru a marca aniversarea a 25 de ani de la fondarea organizației UUR – eveniment cu ample rezonanțe în viața ucrainenilor din România – la Sighetu Marmației și în alte centre din țară au avut loc ample manifestări culturale, precum și acordarea medaliei jubiliare liderilor care s-au remarcat în activitatea de organizație.

Ne-am respectat și în anul care a trecut sărbătorile ucrainene (cu rezonanță religioasă). Participarea ucrainenilor la manifestările dedicate sărbătorilor a creat o atmosferă de sărbătoare, optimism și speranță într-un an mai bun. Crăciunul, de exemplu, a fost celebrat (pe stil vechi și pe stil nou) în majoritatea filialelor noastre prin organizarea Festivalului de colinde. Cei tineri s-au alăturat generației de mijloc în celebrarea sărbătorilor, iar cei vârstnici au re trăit atmosfera propriei copilării, încercând sentimentul că „lanțul de aur” al generațiilor, în pofida diminuării numerice, continuă. A fost un prilej de verificare a faptului că reînnoirea firului valorilor noastre ucrainene dinspre trecut spre viitor funcționează.

A doua zi, Cărciunul a fost sărbătorit în sânul comunității. Sala mare a filialei București a UUR a reunit un număr important de ucraineni. Cei prezenți au consumat bucate tradiționale, au cântat cântece/colinde de o tulburătoare frumusețe și s-au simțit bine împreună.

Ucrainenii din România au continuat să fie o comunitate cu o puternică viață culturală. Rezultatele pe care le-am obținut nu ar fi fost posi-

Am dezvoltat în continuare relații cu organizații ale minorităților naționale, buna înțelegere interetnică, respectul reciproc, participând cu formații artistice la cunoscutul Festival Interetnic „Conviețuirii”, ediția a XXII-a, Joc la nuntă-n Bucovina, Festivalul Interetnic „Săptămâna diversității la Iași”, Festivalul Internațional „Întâlniri bucovinene”, ediția a XXVI-a, Seară literar-artistică interetnică ș.a. Proiectele menționate

ale UUR au adus în fața unui public care este tot mai receptiv, tradițiile și cultura minorităților care trăiesc, de secole, pe aceste meleaguri.

Am luat parte la Festivalul „ProEtnica” de la Sighișoara (20-23 august 2015) cu Ansamblul de dansuri „Kozaciok” din Bălcăuți, care s-a bucurat de un deosebit succes.

Aproape toate filialele UUR au adus omagiul lor limbii ucrainene cu prilejul Zilei Internaționale a Limbii Materne și celui mai mare poet ucrainean, Taras Șevcenko, unul dintre cei mai însemnați reprezentanți ai romantismului literar slav și european.

Și în anul care a trecut, am desfășurat și am

desfășurat la Cluj-Napoca, în perioada 21-23 mai 2015. Cadre universitare și cercetători din rândul nostru au susținut interesante comunicări.

Evenimentul cultural al anului pentru ucraineni a fost „Zilele filmului ucrainean”, desfășurat la Muzeul Țăranului Român (studioul „Horia Bernea”) din București, în perioada 10-14 iunie 2015. A fost prima manifestare cinematografică dedicată în exclusivitate filmelor ucrainene. Timp de patru zile,

publicul român a urmărit cu interes filmele documentare și artistice proiectate.

Activitatea culturală a UUR s-a evidențiat, de asemenea, prin editarea de cărți (aproape 20 la număr) și prin publicistică ancorată în actualitatea comunitară.

În anul care a trecut, UUR și-a amplificat relațiile cu marile organizații de peste hotare, prin participarea reprezentanților noștri la importante reuniuni.

Anul 2016 începe sub auspicii dătătoare de speranță. Cel de-al VII-lea Congres al UUR, desfășurat în zilele de 30-31 octombrie 2015, și-a desemnat o nouă conducere, alegând noi lideri sau confirmându-i pe cei vechi. Noii aleși își concentrează energia acum pentru a duce

la bun sfârșit „Planul de acțiuni/proiecte culturale ale UUR pe anul 2016”.

Nu trebuie să uităm, însă, că purtăm pe umerii noștri responsabilitatea pentru situația populației ucrainene din România, că este absolut necesar să veghem la unitatea comunității ucrainene fără de care am putea deveni o pradă ușoară a celor care urmăresc dezbinarea noastră.

Cu ocazia noului an 2016, doresc să transmit fiecărui membru al comunității, în parte, precum și tuturor ucrainenilor, un an bun, sănătate, fericire, prosperitate! Fie ca pacea să se reverse asupra întregului popor ucrainean!

COMUNICAT DE PRESĂ privind Ziua Minorităților Naționale

În calitate de reprezentant în Parlamentul României al minorității ucrainene din România, doresc să salut marcare, astăzi, 18 decembrie, a Zilei Minorităților Naționale.

Apreciez această zi ca fiind deosebit de importantă pentru definirea rolului ocupat în societatea românească de cele 20 de minorități naționale care, de-a lungul anilor, au demonstrat că sunt parte integrantă a acesteia, contribuind prin specificul identitar la punerea în valoare a patrimoniului spiritual comun.

Acceptarea diversității, recunoașterea reciprocă de valori, cultivarea dialogului și a toleranței sunt principii care ar trebui să stea la baza oricărui sistem democratic. În România, minoritățile naționale beneficiază de drepturi și libertăți garantate constituțional, iar afirmarea propriei identități, asigurarea participării efective la luarea deciziilor prin reprezentarea în Parlamentul României sau la nivelul administrației locale, utilizarea limbii materne în școli, în biserici, în presa scrisă și audio-vizuală sau la

diverse manifestări culturale a reprezentat și reprezintă o realitate. Toate acestea constituie, pentru fiecare dintre minoritățile care trăiesc în România, un cadru favorabil pentru ducerea mai departe a obiceiurilor și tradițiilor, astfel încât frumusețea și unicitatea acestora să poată fi păstrate și transmise generațiilor tinere și, în egală măsură, împărtășite celor alături de care conviețuim.

Totodată, consider că este de datoria noastră, a tuturor celor care aparținem unei etnii, să facem eforturi în continuare, pentru a stimula implicarea tinerilor în activități specifice, de a ne conserva și face cunoscute valorile culturale, pentru a ne putea defini și peste ani.

Referitor la comunitatea ucraineană, conform datelor de la ultimul recensământ, în România s-au declarat ucraineni un număr de 52.000 de persoane, dar în realitate, numărul lor este mult mai mare, ajungând la 150.000-200.000 de persoane. Ca pondere, cei mai mulți ucraineni trăiesc în nordul țării, în județele Maramureș și Suceava, în partea vestică, în județele Timiș, Caraș-Severin și Arad, importante comunități de ucraineni putând fi întâlnite și în Tulcea, Botoșani, Iași sau București. În peste 10 comune din România, ucrainenii sunt populație majoritară.

Ion MAROCICO,
deputat

*Stimată comunitate ucraineană,
Dragi prieteni,*

În numele colectivului Ambasadei Ucrainei și al meu personal vă rog să primiți cele mai sincere felicitări cu prilejul Anului Nou 2016!

În aceste zile de sărbătoare vrem să mulțumim fiecăruia dintre Dvs. pentru sprijin, bună colaborare, înțelegere și respect reciproc.

Vă doresc din inimă Dvs. și apropiaților Dvs. sănătate deplină, fericire, pace, prosperitate, bunăstarea familiei și Dumnezeu să vă binecuvânteze.

La mulți și fericiți ani!

*Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al
Ucrainei în România,
Teofil BAUER*

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile Curierului ucrainean revine în exclusivitate autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737
E-mail:
curierul.ucrainean@gmail.com**

**Redactor-șef:
Ion Robciuc**

**Redactori:
Kolea Kureliuk**

**Tehnoredactare:
Ștefania Ganciu**

Tiparul executat la

Tipografia

„S.C. SMART

ORGANIZATION SRL“

COMUNICAT DE PRESĂ privind instalarea noului preot la Parohia ortodoxă ucraineană din Sânnicolau Mare

Duminică, 20 decembrie 2015, domnul deputat Ion Marocico, reprezentantul a comunității ucrainenilor din România în Parlamentul României, a participat, alături de numeroși credincioși ucraineni, la instalarea noului preot paroh Șanta Marian Ghiță la Parohia ortodoxă ucraineană din Sânnicolau Mare și la Hramul Bisericii „Sfântul Nicolae” pe stil vechi.

La Sfânta Liturghie au mai luat parte vicarul general al Vicariatului Ortodox Ucrainean din Sighetu Marmației, preotul Pițura Ioan, preotul protopop Albiciuc Ilie de la Protopopiatul Ortodox Ucrainean din Lugoj, preoți, călugări, precum și primarul orașului Sânnicolau Mare, domnul Dănuț Groza.

Conform tradiției, preotul vicar Pițura Ioan a înmănat noului preot Sfânta Evanghelie, Sfânta Cruce și cheile bisericii, a evidențiat simbolistica acestora, iar la sfârșitul slujbei, a oferit celor prezenți diplome și icoane reprezentându-l pe Sfântul Nicolae. Totodată, a fost săvârșită și o slujbă de pomenire pentru cei adormiți.

Cu această ocazie, a fost subliniat faptul că bazele parohiei au fost puse acum 13 ani, de către părintele vicar Pițura Ioan, împreună cu regretatul deputat și fondator al Uniunii Ucrainenilor din România, domnul Ștefan Tcaciuc, precum și dorința ca în perioada următoare să se construiască, alături de mica biserică existentă, o biserică mai încăpătoare, din lemn, după modelul celor din Maramureș.

Domnul deputat Ion Marocico transmite mulțumiri, și pe această cale, vicarului general al Vicariatului Ortodox Ucrainean și domnului primar al orașului Sânnicolau Mare pentru sprijinul acordat comunității ucrainene în acțiunile desfășurate.

Ion MAROCICO,
deputat

felicitat copiii pentru programul artistic prezentat, cadrele didactice, pe profesoara Nicoleta Tcaci, profesoara Morar Loredana și pe educatoarea Horvat Adriana, care s-au implicat în organizarea acestui eveniment, apoi a mulțumit conducerii locale, Consiliului Local pentru ajutorul primit, domnului Mihai Macioca, președinte de onoare al UUR, filiala Satu Mare care a fondat acest învățământ în limba ucraineană în comuna Micula, a mulțumit doamnei Horvat Irina Liuba, președinta UUR a județului Satu Mare, pentru implicarea și ajutorul primit după care a adresat urările cuvenite cu ocazia sărbătorilor de iarnă și a Anului Nou.

A mai luat cuvântul doamna Ștețco Maria, director adjunct al Școlii Generale, care a felicitat ucrainenii, exprimându-și bucuria pentru modul cum se comportă Uniunea Ucrainenilor față de școală, copii și părinți de etnie ucraineană, a adresat mulțumiri și aprecieri la adresa domnului Mihai Macioca pentru tot ce a făcut pentru acești copii, pentru școală și pentru tot ce a lăsat în urma sa în această comună. A luat cuvântul și domnul Gava Mihai, care a apreciat evoluția acestor copii, adresându-le felicitări și mulțumiri. Primarul comunei Micula, domnul Dobos Ștefan, a adresat și el cuvinte de mulțumire conducerii UUR pentru sprijinul acordat și urări cu ocazia sărbătorilor de iarnă și a Anului Nou.

S-a trecut la împărțirea cadourilor pentru copiii de la gradiniță și pentru elevii claselor I-VIII, care învață limba ucraineană și care au fost în valoare de 40 de lei, mai mult decât în anii precedenți.

În încheierea programului, copiii și părinții acestora s-au deplasat la sediul UUR din Micula ca să colinde conducerea organizației UUR, unde au fost bine primiți și serviți cu suc, bomboane și prăjituri.

Mihai MACIOCA,
președinte de onoare al UUR – filiala Satu Mare

Moș Nicolae ucrainean a sosit la Micula cu două zile în avans

Miercuri, 16 decembrie 2015, Moș Nicolae ucrainean a sosit la Micula, comuna cu cei mai mulți etnici ucraineni, implicit cu elevi și preșcolari.

Dna Horvat Irina Liuba, președintele organizației Uniunii Ucrainenilor din România, filiala Satu Mare a explicat motivul organizării acestui eveniment cu două zile în avans fiind impus de intrarea în vacanță a copiilor la 18 decembrie 2015. Această manifestare s-a desfășurat la Centrul turistic din Micula, în sala care a fost plină (cu câteva sute de părinți și copii etnici ucraineni, dar și cu cadre didactice).

Deschiderea oficială a acestei sărbători a aparținut profesoarei Nicoleta Tcaci, care i-a salutat pe toți localnici și oaspeți, exprimându-și bucuria personală în momentul când a constatat prezența atât de numeroasă a părinților și a copiilor ucraineni, a felicitat copiii și părinții acestora, a mulțumit conducerii locale, cadrelor didactice pentru sprijinul acordat Catedrei de limba ucraineană, Consiliului Local pentru sprijinul acordat în cursul anului, organizației locale a UUR, domnului Buciuța Vasile pentru ajutorul acordat și, în mod deosebit, dnei Horvat Irina Liuba, președinta organizației județene a UUR, pentru implicarea și sprijinirea acțiunilor organizate.

În încheiere, Nicoleta Tcaci a urat participanților sărbători fericite, un An Nou fericit și un călduros „La multi ani!”.

Au rostit apoi alocuțiuni Vasile Buciuța, președintele organizației locale a UUR Micula care, în primul rând, a

Jon Robciuc la 80 de ani

Născut la 11 ianuarie 1936 în localitatea Măriței, județul Suceava.

Cercetător științific principal al Institutului de Lingvistică al Academiei Române și profesor asociat dr. la Facultatea de Litere și Științe a Universității din Ploiești.

Activitatea științifică este materializată într-un mare număr de articole, studii și cărți apreciate de specialiști (una dintre cărți fiind nominalizată pentru Premiul Academiei Române). Este coautor al unor lucrări de importanță națională: Dicționar etimologic al limbii române (2012) și Micul

dicționar academic în patru volume (2003).

A participat la numeroase congrese și simpozioane internaționale de slavistică și ucrainistică în țară și străinătate, prezentând comunicări; a conferențiat la universitățile din Cernăuți, Kiev (Ucraina) și Toronto (Canada).

Paralel cu munca științifică, Ion Robciuc a desfășurat o intensă activitate didactică și o bogată activitate publicistică (a publicat câteva sute de articole, dintre care aproape 200 figurează în volumul Publicistică, București, 2014).

În anul 1990, Ion Robciuc a devenit membru al

Asociației Științifice Europene din Paris, iar în 1993, membru în biroul Asociației Internaționale a Ucrainiștilor cu sediul la Kiev.

A fost ales să facă parte din elita cercetării lingvisticii mondiale (vezi Enciclopedia slavă. Lingvistică teoretică, aplicată și slavă, Moscova, 2005, vol. 3, autor Iudakin A.P., apărută în seria „Ведущие языковеды мира“ [= Cei mai mari lingviști ai lumii]).

Ion Robciuc a fost distins cu diploma și cu medalia Ministerului Afacerilor Externe al Ucrainei ca recunoaștere a performanțelor realizate în activitatea profesională și cea publică. A participat la toate congresele UUR, fiind ales de fiecare dată la primele șase în conducerea de vârf a organizației.

În prezent este redactor-șef al revistei „Curierul ucrainean“.

* * *

La 14 ianuarie 2016, dl Ion Robciuc și-a sărbătorit onorabila vârstă de 80 de ani la sediul central al UUR din București, în mijlocul colegilor și prietenilor. La acest eveniment jubiliar domnia sa a avut onoarea de a se bucura de prezența Excelenței Sale domnul Teofil Bauer, ambasador al Ucrainei în România, a domnului Teofil Rendiuc, ministru-consilier al Ambasadei și a doamnei Olena Kuzmenciuk, secretar al Ambasadei.

Ceremonia a fost deschisă de dl Nicolae Miroslav Petrețchi, președintele UUR, care i-a urât sărbătoritului „La mulți ani!“ și i-a înmănat din partea Consiliului UUR Diploma jubiliară. În continuare, a luat cuvântul domnul ambasador Teofil Bauer. Domnia Sa l-a felicitat pe dl Ion Robciuc, arătând totodată faptul că revista „Curierul ucrainean“ al cărei redactor-șef este sărbătoritul, prezintă în mod constant atât aspecte din viața comunității ucrainene din România, cât și cele mai importante evenimente din istoria și actualitatea Ucrainei.

Domnul Teofil Rendiuc, ministru-consilier a spus că este fericit să fie alături de dl Robciuc la sărbătorirea acestei frumoase vârste – împlinirea a 80 de ani de la naștere.

Domnia Sa a arătat că dl Ion Robciuc participă regulat la evenimentele organizate de Ambasadă pe care apoi le prezintă în paginile „Curierului ucrainean“. Domnul Teofil Rendiuc a urât sărbătoritului și familiei sale multă sănătate, succese și noi realizări.

Doamna Iaroslava Colotelor, președinta filialei București a UUR, i-a transmis dlui Robciuc multă sănătate, l-a felicitat pentru revista de calitate pe care o editează și i-a urât putere de a sluji încă mulți ani comunitatea ucraineană din România.

Domnul Ion Robciuc a mulțumit Ambasadei Ucrainei din România și președintelui Uniunii Ucrainenilor din România pentru cuvintele de apreciere rostite la adresa sa și i-a invitat pe toți cei prezenți să ciocnească o cupă de șampanie și să servească din bucatele așezate pe masă. Participanții la acest eveniment jubiliar au cântat domnului Ion Robciuc „Mnohaia lita“.

Mihai POCORSCHI

Ambasadorul Ucrainei în România

Redactorului-șef al ziarului Uniunii Ucrainenilor din România „Curierul ucrainean“ Dlui IVAN ROBCIUC

Stimate domnule Ivan Robciuc,

În numele colectivului Ambasadei Ucrainei în România și al meu personal vă felicit sincer cu prilejul împlinirii venerabilei vârste de 80 de ani.

Ca specialist recunoscut în domeniul istoriei limbii ucrainene, al dialectologiei și slavisticii ucrainene, ați consacrat o parte importantă a vieții Dvs. renașterii și îmbogățirii patrimoniului și tradițiilor culturale, studierii limbii și obiceiurilor comunității ucrainene din România, precum și dezvoltării Uniunii Ucrainenilor din România. Astfel, în

calitate de prim-vicepreședinte al Uniunii Ucrainenilor din România ați contribuit prin toate mijloacele, timp de peste 20 de ani, la procesul relansării relațiilor dintre etnicii din România și Patria lor istorică, la consolidarea prieteniei și înțelegerii reciproce între cele două popoare vecine, ucrainean și român.

Exemplul Dvs. personal de devoțiune cauzei ucrainene este demn de urmat de către generațiile tinere de ucraineni. Ca redactor-șef al ziarului Uniunii Ucrainenilor din România „Curierul ucrainean“ difuzați în mod constant informații despre Ucraina,

despre trecutul și prezentul ei, contribuind astfel la consolidarea permanentă a imaginii Ucrainei în România ca stat cu o străveche istorie, cu o bogată cultură și cu perspective europene clar definite.

Fie ca acest jubileu să devină pentru Dvs. un puternic imbold spre noi realizări pe tărâmul ucrainismului din România.

Vă doresc, domnule Ivan, sănătate deplină, fericire, înțelegere și bunăstare, energie inepuizabilă și succes în continuare în nobile Dvs. activitate spre binele comunității ucrainene din România.

Cu stimă,

Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Ucrainei din România,

Teofil BAUER

Посол України в Румунії
Ambasador al Ucrainei în România

11 січня 2016 року м. Бухарест

Головному редактору газети
Союзу українців Румунії
„Кур'єр українців“
Панові Івану Робчику

Шановний пане Іване Робчику!

Від імені колективу Посольства України в Румунії та від себе особисто щиро вітаю Вас з поважним 80-річчям Ювілеєм.

Значний період Вашого життя Ви, як відомий фахівець у галузі історії української мови, української діалектології та славістики, сповна присвятили відродженню та примноженню культурних надбань і традицій, розвитку мови та звитчав української громади Румунії, а також становленню та розбудові Союзу українців Румунії. Так, перебуваючи на посаді Першого заступника голови Союзу українців Румунії понад 20 років, Ви всебічно сприяли процесу відродження зв'язків етнічних українців Румунії з історичною Батьківщиною, а також зміцненню дружби та взаєморозуміння між сусідніми українським та румунським народами.

Ваш особистий приклад відданості українській справі гідний наслідування молодими поколіннями українців. Як головний редактор газети Союзу українців Румунії „Кур'єр українців“ Ви послідовно поширюєте знання про Україну, її минуле і сучасність, сприяючи подальшій консолідації в Румунії іміджу України як держави з даною історією, багатою культурою та чітко визначеними європейськими перспективами.

Нехай цей ювілейний для Вас рік стане потужним імпульсом до відліку Ваших нових звершень на ниві українства Румунії.

Бажаю Вам, пане Іване, козачького здоров'я, щастя, злагоди й достатку, невичерпної енергії та подальших успіхів у Вашій шляхетній діяльності на благо української громади Румунії.

З повагою,
Гідзвичайний і Повноважний
Посол України в Румунії

П.Т.Бауер

Planul de acțiuni/proiecte culturale ale UUR pe anul 2016

Ianuarie			
Nr. crt.	Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării
1.	Obiceiuri de iarnă la ucraineni	6-16 ianuarie	Tulcea (toate organizațiile locale)
2.	Simpozion: „Crăciunul la ucraineni”	7 ianuarie	Iași
3.	Festivalul internațional de colinde, datini și obiceiuri la ucraineni	9-11 ianuarie	Sighetu Marmatei
4.	Obiceiuri de Anul Nou pe stil vechi	10 ianuarie	Rădăuți
5.	Obiceiuri și datini strămoșești la ucrainenii din Banatul de munte; Șezătoare la Salbagelu, prezentarea îndeletnicirilor tradiționale	13 ianuarie	Caransebeș
6.	Evocare literară: „Ștefan Tcaciuc și Mihai Eminescu”	13 ianuarie	Mihăileni
7.	Anul Nou pe stil vechi ca la mama acasă, în marea familie a ucrainenilor din Iași	17 ianuarie	Iași
8.	Masă rotundă „Eminescu și Ucraina”	15 ianuarie	Suceava
9.	Evocare literară: „Ștefan Tcaciuc și Mihai Eminescu”	15 ianuarie	Galați
10.	Masă rotundă „Eminescu și Odesa”	16-17 ianuarie	Tulcea
11.	Evocare literară: „Ștefan Tcaciuc și Mihai Eminescu”	17 ianuarie	Iași
12.	Ziua studentului. Masă rotundă „Problemele cu care se confruntă studenții de etnie ucraineană din România și studenții din Ucraina care studiază la Iași”	24 ianuarie	Iași
13.	Seară literar-artistică dedicată poetei Lesea Ukrainka	29 ianuarie	București
14.	Tradiții de Anul Nou la ucraineni	ianuarie	Cernei (Arad)
15.	Sărbătorile de iarnă la ucraineni pe stil vechi: Crăciunul, Revelionul, Boboteaza (analiză și evocare)	ianuarie	Cluj-Napoca
16.	Festivalul internațional de colinde, datini și obiceiuri la ucraineni (Grupul Miculeanca)	ianuarie	Satu Mare (deplasare la Sighetu Marmatei)
17.	Datini și obiceiuri de iarnă la ucraineni	ianuarie	Satu Mare, Micula
18.	Evocare sărbătorilor de iarnă la ucrainenii din Timiș	ianuarie	Timișoara
Evocare a			

Februarie			
Nr. crt.	Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării
1.	Masă rotundă și activități practic-demonstrative pe tema „Istoricul bucătăriei ucrainene. Tradiții și inovații în domeniul culinar specific ucrainean. Sfaturi pentru tinerele gospodine”; Proiect: „Cartea de bucate a minorităților din Iași”	7 februarie	Iași
2.	Concurs de interpretare: cântec, poezie și dans ucrainean (faza pe organizații locale a UUR)	10-28 februarie	Tulcea, Murighiol, Pardina, Letea, Sf. Gheorghe, Caraorman, Crișan, Chilia Veche și Sulina
3.	„Să ne cunoaștem mai bine rădăcinile” – excursie la Universitatea din Cernăuți	15 februarie	Botoșani (excursie la Cernăuți)
4.	Simpozion „Să ne cunoaștem limba maternă”	16-17 februarie	Tulcea
5.	Seară literar-artistică interetnică cu prezentări de carte, expoziție, proiecții	18 februarie	București
6.	Ziua Internațională a Limbii Materne	20 februarie	Sighetu Marmatei
7.	Simpozion „Ziua Internațională a Limbii Materne”; Sărbătorirea a 145 de ani de la nașterea scriitoarei Lesea Ukrainka	21 februarie	Iași
8.	Ziua Internațională a Limbii Materne	21 februarie	Cândești
9.	Ziua Internațională a Limbii Materne	22 februarie	Bălcăuți
10.	„Limba maternă – cea mai de preț comoară” (Ziua Internațională a Limbii Materne)	22 februarie	Micula
11.	Ziua Internațională a Limbii Materne	22 februarie	Timișoara
12.	„Istoricul satului Zorile” – expunere bazată pe imagini	27 februarie	Zorile
13.	Ziua Internațională a Limbii Materne	februarie	Timișoara
14.	Ziua Internațională a Limbii Materne	februarie	Galați
15.	Ziua Internațională a Limbii Materne	februarie	Cluj-Napoca
16.	Deplasarea cu trupa de teatru «Жар-птиця», din cadrul O.J. Cluj a UUR la O.J. Satu Mare, în vederea promovării identității culturale a minorității ucrainene din România	februarie	Caraș-Severin
17.	Comemorarea scriitorilor de origine ucraineană din Bucovina	februarie	Ipotesti
18.	Conferința internațională „Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate”	februarie	Satu Mare

Martie			
Nr. crt.	Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării
1.	Simpozion „Ziua internațională a drepturilor femeii și a păcii” – semnificația, istoricul și importanța femeii ucrainene; Ziua internațională a scriitorului – scriitoarele de etnie ucraineană din România	6 martie	Iași
2.	Ziua poetului ucrainean T. Șevcenko; Sărbătorirea zilei de 8 Martie	6 martie	Copăcele
3.	Ziua Femeii	8 martie	București
4.	Masă rotundă „Femeia ucraineană în societate și familie”	8 martie	Satu Mare
5.	Simpozion „Rolul femeii ucrainene în societate”	8 martie	Sighetu Marmatei
6.	Masă rotundă „Rolul femeii în păstrarea limbii materne” – Ziua Internațională a Femeii	8 martie	Suceava
7.	Masă rotundă „Rolul mamei în păstrarea identității ucrainene” – Ziua Internațională a Femeii	8 martie	Tulcea (toate organizațiile)
8.	Ziua Femeii	8 martie	Galați
9.	Ziua Femeii	8 martie	Rogojești
10.	Zilele Șevcenko la București – depunerea coroanelor de flori la monumentul lui T. H. Șevcenko, masă rotundă, concert cu participarea unei unui grup artistic din Ucraina sau din țară	10-12 martie	București
11.	Sărbătorirea poetului ucrainean Taras Șevcenko	12-13 martie	Sighetu Marmatei
12.	Simpozion „T. Șevcenko – personalitate cu multiple valențe: poet, scriitor, dramaturg, pictor”	13 martie	Iași
13.	Sărbătorirea poetului național ucrainean T. Șevcenko.	14 martie	Galați
14.	Simpozion „Ziua internațională a poeziei. Poezia lui Șevcenko în limbile minorităților din Iași”; Recitări de poezie din operele poetilor ucrainenii din Bucovina și expoziție de carte	20 martie	Iași
15.	Masă rotundă „Taras Șevcenko – poet național”	27 martie	Rogojești
16.	Cinstirea memoriei poetului național ucrainean Taras Șevcenko	martie 20-31	Tulcea (toate organizațiile)
17.	Masă rotundă „Marele Cobzar – Taras Șevcenko”	martie	Satu Mare Micula
18.	Comemorarea poetului național Taras Șevcenko	martie	Suceava
19.	Olimpiada de limba maternă ucraineană, etapa județeană	martie	Suceava
20.	Zilele Taras Șevcenko. Dezvelirea bustului ridicat în cinstea lui Taras Șevcenko	martie	Lugoj
21.	Masă rotundă „Rolul femeii în păstrarea identității ucrainene” (de Ziua Femeii)	martie	Timișoara
22.	202 ani de la nașterea poetului Taras Șevcenko	martie	Cluj-Napoca
23.	Deplasarea cu trupa de teatru «Жар-птиця», din cadrul O.J. Cluj a UUR la O.J. Caraș-Severin, în vederea promovării identității culturale a minorității ucrainene din România	martie	Satu Mare
24.	Masă rotundă „T. Șevcenko – poetul național al tuturor ucrainenilor”	martie	Timișoara

Aprilie			
Nr. crt.	Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării
1.	Comemorare „Babyn Iar” – 75 de ani de la acest eveniment tragic în Ucraina	16 aprilie	București
2.	Concurs: „Cel mai bun sportiv la șah și tenis de masă”	20-30 aprilie	Tulcea
3.	Concurs de recitare a poeziei ucrainene, faza județeană	22 aprilie	Cornuțel
4.	Sf. Gheorghe – protectorul municipiului Botoșani	23 aprilie	Botoșani
5.	Încondeierea ouălor și expoziție de cusături ucrainene	24 aprilie	Rogojești
6.	Simpozion „Ziua monumentului și locurilor istorice”. Monumentele din țară și străinătate dedicate poetului Taras Șevcenko	24 aprilie	Iași
7.	Simpozion „Ziua internațională a cărții și a dreptului de autor” – prezentarea cărților editate de UUR între anii 2014-2016 (expoziții de carte, expoziții de publicistică, recenzii de carte)	24 aprilie	Iași
8.	Campionatul de fotbal al O.J. Maramureș	aprilie – octombrie	Ruscova, Rona de Sus, Crăciunești, Remeti, Sighetu Marmatei
9.	Concurs zonal de șah, volei și tenis de masă	aprilie	Maramureș (organizațiile locale)
10.	Obiceiuri de Paște la ucraineni	aprilie	Paltinu
11.	„Istoria și tradițiile ucrainenilor din România” – concurs național	aprilie	Suceava
12.	Olimpiada de limba maternă ucraineană, etapa națională	aprilie	Suceava
13.	125 de ani de la nașterea poetului și publicistului Pavlo Tycina	aprilie	Cluj-Napoca
14.	Deplasarea cu trupa de teatru «Жар-птиця», din cadrul O.J. Cluj a UUR la O.J. Maramureș, în vederea promovării identității culturale a minorității ucrainene din România	aprilie	Maramureș
15.	Creatori de artă ucraineană (poezie, pictură, sculptură)	aprilie	Timișoara
16.	Concurs de recitare a poeziei ucrainene, faza județeană	aprilie	Dud (Arad)

Planul de acțiuni/proiecte culturale ale UUR pe anul 2016

Mai			
Nr. crt.	Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării
1.	Masă rotundă „Obiceiuri de Paște la ucrainenii din România” și concert	2 mai	București
2.	Tradiții și obiceiuri ale ucrainenilor de Sărbătorile pascale	2 mai	Rogojești
3.	Zilele culturii ucrainene	1-6 mai	Letea, Sf. Gheorghe
4.	Tradiții pascale la ucraineni	1-5 mai	Tulcea (toate organizațiile locale)
5.	Masă rotundă „Ziua internațională a protecției copilului. Problemele și idealurile copiilor din familiile ucrainenilor din România”	5 mai	Iași
6.	Cinstirea veteranilor de război	8 mai	Poienile de sub Munte
7.	Ziua Europei	9 mai	Galați
8.	Zilele culturii ucrainene dedicate zilelor mamei și a familiei (cu prezența unei formații din provincie)	13-15 mai	București, Muzeul Satului
9.	Cântece și dansuri de pe Valea Ruscovei	15 mai	Ruscova
10.	Noaptea muzeelor	17 mai	Botoșani
11.	„Păstrarea cântecului străbun” – concert de cântece vechi	21 mai	Anina
12.	Călătoria mea multiculturală	21 mai	Botoșani
13.	Masă rotundă „Personalități ucrainene care au legătură cu Iașul” (Petru Movilă, Pylyp Orlyk, Safronii Poceaschii și alții) – invitați din Ucraina, de la instituții specializate din Iași, precum și din organizațiile județene din țară	22 mai	Iași
14.	Simpozion „Istoria limbii materne” – întâlnirea istoricilor și filologilor cu locuitorii din localitate	mai	Bistra
15.	Concurs de recitare a poeziei ucrainene, etapa județeană	mai	Rona de Sus
16.	Concurs de recitare a poeziei ucrainene, etapa județeană	mai	Sighetu Marmăției
17.	Ziua Victoriei în cel de-al Doilea Război Mondial. Memorie, istorie și rugă ucraineană	mai	Cluj-Napoca
18.	Simpozion internațional „Zilele culturii slave”, ediția a IX-a	mai	Cluj-Napoca
19.	Expoziție de carte, ziare și foto organizate de cele 10 organizații etnice din Galați	mai	Galați
20.	Ziua cămășii ucrainene	mai	Micula
21.	Sesiune de comunicări științifice „Ucrainenii în Bucovina”	mai	Rădăuți
22.	Masă rotundă „Specificul culturii ucrainene în context multicultural”	mai	Călinești-Cuparencu
23.	Cupa minorității ucrainene la sporturi de echipă, ediția de primăvară	mai	Milișăuți
24.	Concurs de recitare a poeziei ucrainene, etapa județeană	mai	Bălcăuți
25.	Concurs de recitare a poeziei ucrainene, etapa județeană	mai	Știuca
26.	Concurs de interpretare a cântecului ucrainean	mai	Dragomirești
27.	Parteneriat cu Școala Gimnazială Tîrnova: „Alături”	mai	Tîrnova

Iunie			
Nr. crt.	Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării
1.	Cu cântecul ucrainean pe Valea Vaserului	iunie – iulie	Vișeu de Sus
2.	Întâlnire muzicală cu ucrainenii din Spania	iunie – iulie	Maramureș
3.	Ziua copilului ucrainean	1 iunie	București MTR
4.	Ziua internațională a copilului	1 iunie	Suceava
5.	Ziua internațională a copilului	1 iunie	Dorohoi
6.	Ziua internațională a copilului. Concurs: „Cel mai bun recitator, interpret de muzică tradițională, dansator și desenator, faza județeană”	1-5 iunie	Tulcea
7.	Zilele filmului ucrainean	14-19 iunie	București MTR
8.	„Să ne cunoaștem valorile etniei” – expoziție Munteanu Gheorghe și Toader Gheorghe	20-30 iunie	Tulcea
9.	Festivalul internațional al cântecului și dansului ucrainean	25 iunie	Caransebeș
10.	Deplasarea cu trupa de teatru «Жар-птиця», din cadrul O.J. Cluj a UUR la O.J. Tulcea, în vederea promovării identității culturale a minorității ucrainene din România	iunie	Tulcea
11.	Ziua internațională a copilului	iunie	Micula
12.	Întâlniri ale comunităților ucrainene din spațiul românesc	iunie	Satu Mare (excursie a copiilor, Maramureș și Cluj).
13.	Festivalul internațional de muzică de estradă ucraineană în memoria lui Nazarie Iaremciuk	iunie	Negostina
14.	Masă rotundă „Pedagogul, folcloristul, etnograful și creatorul popular Miroslov Șandro”	iunie	Ulma
15.	„Conviețuiri”, ediția a XXIII-a	iunie	Brodina
16.	Tradiții culinare	iunie	Timișoara
17.	Caravana ucraineană – „25 ani Remeteanca”	iunie	Gottlob, Remetea Mică

Iulie			
Nr. crt.	Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării
1.	Întâlniri ale comunităților ucrainene din spațiul românesc	8-10	Botoșani (excursie în Maramureș și Satu Mare)
2.	Tradiții în gastronomia ucraineană. Festivalul borșului pescăresc	10-31 iulie	Sulina, Crișan, Sf. Gheorghe
3.	Tradiții culinare la ucraineni: expoziții culinare	12 iulie	Reșița
4.	Obiceiuri ucrainene la Ploști	13 iulie	Ploști
5.	Seară de muzică și poezie ucraineană: lansări de carte, moment liric	15 iulie	București
6.	Sărbătoarea cântecului și dansului ucrainean	17 iulie	Crasna Vișeuului
7.	Întreceri culturale și sportive între membrii organizațiilor Botoșani	19-20 iulie	Cândești
8.	Identitatea religioasă a ucrainenilor	20 iulie	Dărmănești
9.	Forumul național al scriitorilor ucraineni	23-24 august	București
10.	Festival interetnic	24 iulie	Bocicoiu Mare
11.	Sărbătoarea cântecului	31 iulie	Valea Vișeuului
12.	Tabără de vară cu caracter educativ și de informare pentru elevii ucraineni cu rezultate deosebite la învățătură și concursuri de talente (poezie, lectură, muzică, dans)	iulie – august	Sighetu Marmăției
13.	Petrivka – întâlnire cu huțului	iulie	Brodina de Sus
14.	Ziua toleranței	iulie	Galați
15.	Participarea la sărbătoarea tradițională ucraineană Petrivskyi Iarmarok din Cernăuți, Ucraina	iulie	Iași (deplasare la Cernăuți)
16.	Participarea la Festivalul de Muzică și film a minorităților naționale din Iași: „Multicolor” (în aer liber)	iulie – august	Iași
17.	Participarea la acțiunile de promovare a valorilor multiculturale ale minorităților naționale din Iași „IASINGTON 2016” cu invitația unor grupuri artistice și de meșteșugari din Ucraina și din cadrul unor organizații județene ale UUR	iulie – august	Iași
18.	Excursie Kiev – Kaniv	iulie	Satu Mare
19.	Turneu de fotbal al tinerilor ucraineni.	iulie	Pietroasa Mare
20.	Festivalul de datini și tradiții ale ucrainenilor lugoieni	iulie	Lugoj
21.	Să ne cunoaștem patria	iulie	Arad (excursie la Alba Iulia)

August			
Nr. crt.	Denumirea acțiunii/proiectului.	Data desfășurării	Locul desfășurării
1.	Zilele culturii ucrainene	1-5 august	Chilia Veche
2.	Excursie de documentare „Pe urmele strămoșilor zaporojeni”	1-15 august	Tulcea (Reni, Ismail, Odesa)
3.	Simpozion: „Sylvestr Iarycevskyi”	6 august	Siret
4.	Datini și obiceiuri de nuntă la ucrainenii din Maramureș	7 august	Repedea
5.	Concert de muzică religioasă ucraineană, ediția a III-a	13-15 august	Maidan, Cacica
6.	Ziua sportului și a culturii ucrainene	14 august	Crăciunești
7.	Ziua Independenței Ucrainei	20-24 august	Tulcea, Telița
8.	Inaugurarea sediului organizației și a Centrului de creație din Pardina	20-30 august	Pardina
9.	Marcarea Zilei Naționale a Ucrainei și a drapelului de stat al Ucrainei	21 august	Iași
10.	Ziua națională a Ucrainei	23-25 august	Botoșani (excursie la Kiev)
11.	Ziua Ucrainei și a ucrainenilor de pretutindeni	24 august	Siret
12.	Istoricul ucrainenilor din Caransebeș	28 august	Caransebeș
13.	Sărbătoarea Zilei Independenței Ucrainei	august	Baia Mare
14.	Festivalul internațional de cântece religioase	august	Rona de Sus
15.	Ziua poeziei și a cântecului ucrainean	august	Coștiui
16.	Masă rotundă „Ziua Ucrainei – 25 de ani de independență”. Concert cu participare internațională	august	București
17.	Elite ucrainene – atelier/tabără pentru elevii olimpici	august	Suceava (Eforie Sud)
18.	Ziua Națională a Ucrainei	august	Galați
19.	Sărbătoarea Zilei Ucrainei	august	Satu Mare
20.	Ucrainenii din Banat – trecut, prezent și viitor	august	Știuca
21.	Marcarea Zilei Naționale a Ucrainei	august	Timișoara
22.	Concert „Măndre cântece străbune”	august	Vasile Goldiș
23.	Masă rotundă „70 de ani de la nașterea scriitorului Ivan Covaci”	august	București

(Continuare în pagina a 11-a)

Planul de acțiuni/proiecte culturale ale UUR pe anul 2016

Septembrie			
Nr. crt.	Denumirea acțiunii/proiectului.	Data desfășurării	Locul desfășurării
1.	Gospodina ucraineană. Tainele murăturilor	8 septembrie	Milișăuți
2.	Rogojeștiul în sărbătoare: tradiții și obiceiuri locale	8 septembrie	Rogojești
3.	Festival internațional de folclor ucrainean, ediția a II-a	1-10 septembrie	Tulcea
4.	Istoria, tradițiile, portul și cultura ucrainenilor	18 septembrie	Rona de Sus
5.	Frunză de ulm	19 septembrie	Ulma
6.	Caravana folclorului ucrainean	septembrie	Maramureș (în toate localitățile)
7.	Zilele culturii ucrainene	20-24 septembrie	Letea, Pardina, Telița, Ciucurova, Dunavățu de Jos
8.	Întâlnirea scriitorilor cu cititorii	24 septembrie	Copăcele
9.	Festivalul fructelor de pădure, ediția a VII-a	septembrie	Izvoarele Sucevei
10.	Întâlnire cu fiii satului	septembrie	Lunca la Tisa
11.	Concurs de interpretare a cântecului tradițional	septembrie	Sighetu Marmăției
12.	Cupa de fotbal a O.J. Maramureș	septembrie – octombrie	Maramureș
13.	Festivalul minorităților naționale	septembrie – octombrie	Sighetu Marmăției
14.	50 de ani de la nașterea primului președinte al Ucrainei, M. Hrușevskyi	septembrie	București
15.	Excursie în Zakarpattia	septembrie	(Timiș) Mukacevo, Ujhorod, Lviv
16.	Gala maramureșeană a ucrainenilor din Banat	septembrie	Soca
17.	Zilele culturii ucrainene	septembrie	Variaș

Octombrie			
Nr. crt.	Denumirea acțiunii/proiectului.	Data desfășurării	Locul desfășurării
1.	Masă rotundă „Ziua pensionarului”	1 octombrie	Brodina
2.	Festivalul „Sportul pentru toți”	1-2 octombrie	Rogojești
3.	Ziua educației	5 octombrie	Bălcăuți
4.	Obiceiuri de toamnă la ucraineni	2 octombrie	Remeți
5.	Participarea unei delegații din partea organizației ieșene la Sărbătoarea orașului Cernăuți	7 octombrie	Iași (Cernăuți)
6.	Dialog literar-artistic intercultural	15-25 octombrie	Tulcea
7.	Inaugurarea Muzeului satului din localitatea Cornuțel-Banat	22 octombrie	Cornuțel
8.	Seară literar-artistică	26 octombrie	Negostina
9.	Sărbătoarea culturii ucrainene botoșănene	26 octombrie	Tudor Vladimirescu
10.	Cupa minorității ucrainene la sporturi de echipă, ediția de toamnă	octombrie	Breaza
11.	Participarea în cadrul programului Primăriei municipiului Iași la sărbătoarea „Zilele Iașului”	octombrie	Iași
12.	Participare la „Confluente” – festivalul dansului și cântecului popular național din județul Iași	octombrie	Iași
13.	Simpozion științific „Anul Ivan Franko”. Concert omagial	octombrie	București
14.	Simpozion „Comemorarea hatmanului Mazepa, la Galați”. Deplasarea la Bender și vizitarea monumentului dedicate hatmanului	octombrie – noiembrie	București (deplasare la Galați și Bender)
15.	145 de ani de la nașterea scriitorului Vasyl Stefanyk	octombrie	Cluj-Napoca
16.	Deplasarea cu trupa de teatru «Жар-птиця», din cadrul O.J. Cluj a UUR la O.J. București, în vederea promovării identității culturale a minorității ucrainene din România	octombrie	București
17.	Comemorarea hatmanului Ivan Mazepa	octombrie	Galați
18.	Cântec și voie bună	octombrie	Țirnova

Noiembrie			
Nr. crt.	Denumirea acțiunii/proiectului.	Data desfășurării	Locul desfășurării
1.	Masă rotundă „Bohdan Hmelnytskyi – personaj controversat al istoriei ucrainene”	6 noiembrie	Botoșani
2.	Zilele culturii ucrainene	8-12 noiembrie	Caraorman și Crișan
3.	Evocarea literar-artistică a scriitorilor din Bucovina	13 noiembrie	Iași
4.	Simpozion „Ziua scrisului și a limbii ucrainene”	13 noiembrie	Iași
5.	Simpozion „Relațiile culturii ucrainene cu alte culturi”	19 noiembrie	Zorile
6.	„Să aprindem o lumânare” – simpozion dedicat victimelor Holodomorului	26 noiembrie	Tulcea
7.	Seară de film documentar și artistic al minorității din Iași. Masă rotundă dedicată Zilei Holodomorului	27 noiembrie	Iași
8.	Comemorarea Holodomorului: parastas, masă rotundă, expoziție	26 noiembrie	București
9.	Omagierea scriitoarei Olha Kobyleanska	27 noiembrie	Gura Humorului
10.	Să ne cunoaștem trecutul. Holodomorul din Ucraina	noiembrie	Suceava
11.	Ziua culturii ucrainene	noiembrie	Satu Mare Micula
12.	Comemorarea Holodomorului	noiembrie	Galați
13.	160 de ani de la nașterea scriitorului Ivan Franko	noiembrie	Cluj-Napoca
14.	Deplasarea cu trupa de teatru «Жар-птиця», din cadrul O.J. Cluj a UUR la O.J. Botoșani, în vederea promovării identității culturale a minorității ucrainene din România	noiembrie	Botoșani
15.	Ziua ucrainenilor din Criciova	noiembrie	Criciova

Decembrie			
Nr. crt.	Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării
1.	Zilele culturii ucrainene	5-7 decembrie	Sulina
2.	Ziua Naționalităților Etnice	16 decembrie	Galați
3.	Spectacol omagial dedicat Zilei Minorităților Naționale	18 decembrie	Iași
4.	Festivalul de colinde	17 decembrie	Reșița
5.	Ziua Minorităților Naționale	18 decembrie	Rădăuți
6.	Sfântul Nicolae la ucraineni	19 decembrie	București
7.	Obiceiuri de iarnă nord-dobrogene	20-30 decembrie	Tulcea (toate organizațiile)
8.	Seară de colinde ucrainene	26 decembrie	București
9.	Festivalul „Colinde”, ediția a VI-a	27 decembrie	Rogojești
10.	Revelionul la ucraineni	31 decembrie	Suceava
11.	Sărbătoarea pomului de iarnă	decembrie	Maramureș (toate localitățile cu populație ucraineană)
12.	Sărbătorirea Sf. Nicolae	decembrie	Micula
13.	175 de ani de la nașterea lui Mychailo Drahomanov	decembrie	Cluj-Napoca
14.	Festivalul internațional de colinde ucrainene	decembrie	Siret
15.	Festivalul internațional de colinde în Banat	decembrie	Timișoara
16.	Festivalul „E vremea colindelor”	decembrie	Țirnova

Diverse			
Nr. crt.	Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării
1.	Cursuri de inițiere instrumentală (mandolină și vioară) cu caracter permanent pentru elevii ucraineni	în fiecare sâmbătă din săptămână, pe parcursul anului	Școlile localităților ucrainene din Maramureș
2.	Participarea grupului artistic „Zorea” la unele acțiuni culturale ale UUR	în țară sau străinătate	București
3.	Excursie la Kaniv	pe parcursul anului	București
4.	Festivalul internațional „Ivan Kupalo” (proiect cu Ministerul Culturii)	iulie	București
5.	Zilele culturii ucrainene	pe durata a 15-20 zile	București

Nicolae Miroslav PETREȚCHI,
președintele UUR

Mihai TRAIȘTA,
președintele Comisiei de Cultură

A 23-A EDIȚIE A FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL DE COLINDE ȘI TRADIȚII DE IARNĂ LA UCRAINENI

A devenit o tradiție ca în orașul maramureșan Sighetu Marmăției, între Crăciun și Anul Nou, după stil vechi, prin centrul orașului și nu numai, să auzim cuvintele „Hristos se naște-Slăviți-L”.

Aceste cuvinte importante au putut fi auzite și în acest an, în perioada 9-11 ianuarie, atunci când organizația județeană Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România a găzduit a 23-a ediție a Festivalului internațional de colinde ucrainene și tradiții de iarnă la ucraineni.

Peste 700 de colindători au luat parte anul acesta la slujba de duminică, oficiată la Biserica Ortodoxă Ucraineană din Sighetu Marmăției, care după binecuvântare, au format coloana oficială și au defilat prin centrul orașului, prezentând tradițiile și obiceiurile de iarnă a ucrainenilor din fiecare colț al țării și chiar de peste hotare.

Deschiderea oficială a avut loc duminică, 10 ianuarie, la Școala de Muzică „George Enescu” și i-a revenit președintelui organizației județene Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România, dl Miroslav Petrețchi, care a prezentat grupurile de colindători și oaspeții prezenți la acțiune, după care, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, dl Nicolae Miroslav Petrețchi, a înmănat diplome tuturor celor care au susținut și au contribuit la menținerea și promovarea uneia dintre cele mai importante acțiuni organizate de Uniune.

De menționat este faptul că, la festivalul de anul acesta, au luat parte colindători din Kiev, Verhovyna, Rachiv, Luhansk, Ungaria și județele Tulcea, Iași, Botoșani, Suceava, Cluj, Satu Mare, Timiș, Caraș-Severin și localitățile maramureșene Poienile de sub Munte, Repedea, Ruscova, Crasna, Valea Visului, Bistra, Coștiui, Rona de Sus, Lunca la Tisa, Bocicoiu Mare, Crăciunești, Remeți etc.

Totodată, la festival au luat parte: Jaroslava Hartyáni, prim-vicepreședinte al Congresului Mondial al Ucrainenilor, președinta Congresului European al Ucrainenilor și deputat în Parlamentul Ungariei; Alla Kendzera, președinta secretariatului Asociației „Ucraina-

Lumea”; Vasyl Brovciuk, directorul Administrației raionale; Myroslava Korneliuk, vicepreședinta Direcției de Cultură a raionului Rachiv; Ivan Șkindiuk, președintele Consiliului Raional Verhovyna; Ivan Makivnyiuk, vicepreședintele Consiliului Raional Verhovyna; Elvira Codrea, consilier în cadrul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, Pralea Spiridon, manager al Centrului de Cultură Sighetu Marmăției; Ioan Dubovici, specialist în drept internațional; Vasile Moiş, membru de onoare UUR; prim-vicepreședinți: Liber Ivan, Semciuc Victor, Pasenciuc Vasile; vicepreședinți UUR: Sambor Ana, Victor Hrihorciuc, Cernencu Dumitru, Traista Mihai, Herbil Ioan; Liuba Horvat, secretar general; Buciuța Vasile, trezorier UUR; Ilie Sauciuc, membru al Consiliului UUR, președinte al organizației județene Suceava a UUR; Mariciuc Pinte, membru al Consiliului UUR și președinte al organizației locale Ruscova a UUR; Fartușnic Dorina, administrator al UUR, președinți ai organizațiilor locale ale UUR: Brașoveanu Mariana, Chifa Ștefan, Recalo Ioan, Ledia Spivaliuc, Mocernac Gheorghe, Oprișan Elek, Ciubica Maria, Greceniuc Ioan, Cîmpan Ostap, Lauruc Mihai etc.

Așa cum bine știți, acest festival este tradițional pentru ucrainenii din România și a devenit un fenomen în viața culturală din România, în special în viața ucrainenilor, care, datorită muncii și străduinței, au reușit să mențină prețioasele tradiții de iarnă din toate colțurile țării.

Festivalul de colinde și obiceiuri de iarnă la ucraineni, care de 23 de ani se desfășoară la Sighetu Marmăției, este una dintre cele mai importante acțiuni culturale organizate de Uniunea Ucrainenilor din România și ocupă un rol important în viața noastră nu

doar prin faptul că are loc în județul în care trăiesc peste 60% din totalul populației ucrainene din România, ci și prin aceea că, la acest festival, participă peste 750 de colindători din toate colțurile țării și chiar din afara ei, acumulând multă popularitate și educând generațiile

ținere în spiritul dragostei față de tradițiile, obiceiurile și cultura ucraineană.

Acest lucru, îl putem vedea, observând un număr tot mai mare de tineri, care participă la aceasta acțiune culturală. Putem să fim mândri de faptul că predecesorii noștri, cu succes și dăruință, au transmis mai departe

experiența lor, pe care, la rândul nostru, va trebui să o transmitem, la un moment dat.

Cel mai important lucru este că festivalul a fost unul reușit, iar după părerea noastră și nu numai, încă o dată, organizatorii și colindătorii prezenți la cea de-a 23-a ediție a Festivalului de colinde și obiceiuri de iarnă la ucraineni, au ridicat nivelul acestei acțiuni, drept pentru care trebuie să mulțumim conducătorilor ansamblurilor și colindătorilor, care cu toate că au parcurs distanțe considerabile pentru a lua parte la acest festival, au reușit să prezinte tradițiile și obiceiurile ucrainene transmise din generație în generație.

Pe această cale, vreau să felicit organizatorii principali și anume Comitetul organizației județene Maramureș al Uniunii Ucrainenilor din România, împreună cu președintele acesteia, pentru faptul că în fiecare an organizează cu succes și găzduiesc acest important festival pentru ucrainenii din România.

Nu în ultimul rând, trebuie să mulțumim pentru participare invitaților noștri din Ungaria, Ucraina și România care își aduc contribuția la păstrarea și promovarea tradițiilor, obiceiurilor și culturii ucrainene.

Nicolae Miroslav PETREȚCHI,
președintele UUR

O inedită manifestare cultural-artistică dedicată „Zilei Internaționale a Minorităților” la Iași

Primăria municipiului Iași în colaborare cu Palas Mall și comunitățile elenă, evreiască, ucraineană, rusă-lipoveană, armeană și romă din Iași au organizat marți, 22 decembrie, între orele 16.00-21.00 o inedită manifestare cultural-artistică dedicată „Zilei Internaționale a Minorităților”.

Evenimentul a fost găzduit de Atrium Palas Mall și a cuprins o prezentare de modă cosmopolită, ce pornește de la costumele tradiționale ale comunităților etnice din Iași și o expoziție de pictură cu tablouri puse la dispoziția proiectului de etniile locale.

Evenimentul a fost precedat de o expoziție de pictură „Culori europene” care a fost găzduită de Atrium Palas Mall până pe 24 decembrie. După vernisaj, lucrările au

fost mutate la nivelul unu, vizavi de magazinul C&A. Tablourile, așezate pe șevalete, au fost încadrate de manechine (bust) îmbrăcate cu rochii vapoaze, alese

de casele de modă implicate.

Expoziția de pictură a fost realizată cu tablouri puse la dispoziție de comunitățile cooptate în proiect, printre care se regăsesc lucrări semnate de pictorul armean Mircea Răzvan Ciacâră, desemnat artistul anului 2015 de Uniunea Artiștilor Plastici din Neamț, medicul ieșean de etnie greacă Maria Frangopol, membră a Asociației Artiștilor Plastici din Iași, un portret în ulei cu poetul ucrainean Taras Șevcenko, realizat de pictorul Mihai Voloșciuc, două picturi sub formă de goblenuri realizate de Hrihorciuc Virginia și alte 3 lucrări oferite de Organizația Iași a UUR, câteva lucrări realizate de eleva Maria Bianca Marian, voluntară la Asociația „Pro Roma”, două lucrări cu temă religioasă ale comunității

Victor HRIHORCIUC,
președintele organizației
municipale Iași a UUR

(Continuare în pagina a 9-a)

Sărbătorile de iarnă pe stil vechi la ucraineni: Crăciunul, Anul Nou, Boboteaza (analiză și evocare)

În după-amiaza zilei de 16 ianuarie 2016, membrii Uniunii Ucrainenilor din Cluj împreună cu iubitorii tradițiilor și culturii ucrainene s-au întâlnit la sediul Organizației județene a UUR Cluj, din municipiul Cluj-Napoca (str. I. Budai-Deleanu, nr. 64), în vederea analizei și evocării Sărbătorilor de iarnă pe stil vechi. Evenimentul științifico-cultural a fost organizat sub patronajul Uniunii Ucrainenilor din România în parteneriat cu specializarea Limba și literatura ucraineană din cadrul Departamentului de limbi și literaturi slave a Universității „Babeș-Bolyai”.

Manifestarea a debutat cu bine cunoscuta nouă ucrainenilor întrebare-permișiune: «Слободно, пане газде, дум повеселити?» („Slobod a colinda?”). Corala Organizației județene a UUR Cluj a interpretat mai multe colinde, iar, la final, urarea de Anul Nou a fost rostită de vicepreședintele organizației, Liviu Gheorghe Romaniuc. Colindătorii au fost poftiți în casă atât de gazdele evenimentului, cât și de președintele Uniunii Ucrainenilor din România, dl Nicolae Miroslov Petrețchi, care în cuvântul său de deschidere a urât tuturor celor prezenți un An Nou mai bun și plin de realizări, exprimându-și, totodată, bucuria de a celebra alături de noi intrarea în Noul An.

Șirul comunicărilor științifice a fost deschis de dl Mihai Bodnariuc, doctorand la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, care, prin prelegerea *Colindele: istoric, semnificații și mesaj*, ne-a introdus în atmosfera sărbătorii Nașterii Domnului, subliniind importanța și semnificația colindelor în viața noastră. După o incursiune în etimologia cuvântului *colindă* (care provine din latinescul *calendae* și care, intrând în contact cu slavonul bisericesc *koleda*, a generat forma românească *colinda*, cu sensul de „a vesti”), domnia sa a relevat faptul că, din punct de vedere liturgic, colindele „reprezintă glasul sfânt al Evangheliei și al Bisericii, pus în versuri de creștini și cântat prin cuvinte simple, dar, în același timp, bogate în înțelesuri”. „Versurile colinde-

lor conțin întreaga Evanghelie, fiind asemeni icoanelor. Acestea mai sunt supranumite „Biblia neștiutorilor de carte” sau „Biblia versificată”, pe înțelesul tuturor, care circulă prin viu grai”, a mai subliniat Mihai Bodnariuc.

În comunicarea dnei lector univ. dr. Mihaela Herbil – *Язичницьке походження християнських свят: Різдво та Новий рік. Відзеркалення давніх слов'янських ритуалів (Originea păgână a sărbătorilor creștine: Nașterea Domnului și Anul Nou. Reflectarea ritualurilor*

Dl conf. dr. Dorin-Ioan Chira

slave vechi) – a fost relevată ideea originii păgâne a obiceiurilor ce însoțesc sărbătorile de iarnă, *Crăciunul și Anul Nou*, mai exact, lupta de-a lungul secolelor a Bisericii creștine împotriva idolatriei prin dezrădăcinarea sărbătorilor păgâne și înlocuirea acestora, exact în aceleași zile, cu celebrarea sfinților. Astfel, am putut afla faptul că în perioada precreeștină, Crăciunul se desfășura după un scenariu ce prevedea acțiuni rituale păgâne legate de nașterea lumii și a zeului Soare – *koliada*, fiind însoțite de incantații specifice, așa-numitele colinde. Odată cu adoptarea creștinismului, în colindele păgâne încep să pătrundă elemente și motive biblice (Hristos, Fecioara Maria, sfinții apostoli Petru și Pavel), având drept consecință

Dl drd. Mihai Bodnariuc

O parte dintre participanți

schimbarea numelor zeităților păgâne cu cele ale personajelor creștine. De exemplu, repetiția «Ой, Даждбоже!» s-a schimbat în «Ой, дай Боже!» sau «Дай же, Боже!» („Dă Doamne!”). Colindul „Добрий вечір тобі, пане господарю” reprezintă un exemplu elocvent de îmbinare a elementelor precreeștine (imagea pâinii, a semințelor, masa sfântă, motivul vizitei) cu cele creștine.

Un alt gen larg răspândit, specific ritualurilor de iarnă, îl reprezintă «щедрівки» (urările) – cântece ce însoțeau o altă sărbătoare, Anul Nou, ocazie cu care păgânii îl proslăveau pe zeul Lunii. Sărbătoarea avea drept scop implorarea spiritelor cerului și ale pământului pentru o recoltă bună în anul care urma să vină. Personajele din timpul acțiunii rituale erau Malanka (fiica zeiței Lada) și Vasile (Luna). Obiceiul „Caprei”, interpretat în seara de An Nou (Щедрий вечір), s-a păstrat până în zilele noastre. Așadar, colindele, „щедрівки”, cântecele dedicate semănăturii etc. și-au pierdut, în timp,

semnificația magică inițială, dobândind, odată cu adoptarea creștinismului, caracter religios.

Prodecanul Facultății de Litere, dl conf. univ. dr. Dorin-Ioan Chira, un prieten de peste un deceniu al specializării Limba și literatura ucraineană și al ucrainenilor din Cluj-Napoca, a susținut comunicarea *Câteva considerații asupra etimologiei cuvântului „Crăciun”*. Domnia sa, în expunerea foarte bine documentată, a prezentat mai multe etimologii ale vocabulei, dintre care cinci, de sorginte latină, două – slave și una – dacotracă. „Deși am cercetat tema îndelung, apelând la nume importante din domeniul lingvisticii, precum Al. Rosetti, Al. Graur, Aron și Ovid Densusianu, Sorin Paliga, Dan Caragea și alții, problema privind etimologia cuvântului „Crăciun” rămâne deschisă discuției”, a conchis dl conferențiar.

Alături de cei despre care am vorbit mai sus, printre invitații de seamă la manifestare s-au numărat: președintele de onoare al UUR – Cluj, dl prof. univ. dr. Ioan Ardelean, dl prof. univ. dr. Mihai Kramar, dl prof. univ. dr. Marius Ilie Oros, dna lector univ. dr. Judith Bartalis, dna profesor Motria Kramar, dna profesor Maria Ardelean, dna Liudmila Dorosh, dna Irina Țifrac, dl Octav Porfireanu, dl Oleh-laroslav Lemnij, dna Olha Senyshyn.

În încheiere, ne exprimăm grațitudinea față de dl Nicolae Miroslov Petrețchi, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, pentru sprijinul financiar acordat realizării evenimentului și pentru faptul că a răspuns pozitiv invitației noastre.

Ioan HERBIL

(Urmare din pagina a 8-a)

evreiești și un tablou „de familie” al comunității ruse-lipovene din Iași. Vernisajul a avut loc începând cu orele 18.00, la Atrium Palas Mall, expoziția fiind prezentată de pictorii Felix Aftene și Constantin Tofan.

Prezentarea de modă intitulată „Aspecte etnice” s-a realizat cu sprijinul celor 6 comunități etnice din Iași implicate în proiect. Evenimentul a debutat cu o prezentare a casei de modă „Nanette”, care a avut ca invitate alte trei Case de Modă de notorietate din lume. Au prezentat colecții vestimentare Casa de Creație „Demetrios” din SUA, Casa de Modă „Cosmobela” din Spania, „Alma Novia” din Polonia și „Nanette Fashion House”. Directorul creativ al prezentării a fost

Nanette Pârvu, care a adus pe podium șase colecții de câte 9 rochii unicate cu caracteristici asemănătoare costumelor tradiționale ale comunității pe care le reprezintă. Ținutele vestimentare au fost

purtate de manechine profesionale de la agențiile de modeling „Fargo Models” și „Academia Show”. Manechinele au beneficiat de serviciile hair-stilist-ului Florin Dumitraș, trainer al echipei „Wella Vision” și de o echipă de make-up artiști formată din Laura-Vanessa Biga,

de la „Lovely Vanity Artist” și Mădălina Petraru. La debutul fiecărei prezentări de modă, comunitatea implicată a susținut un program artistic cu muzică și dansuri tradiționale specifice etniei din care face parte. Programul artistic a fost precedat de prezentarea drapelului, ocazie cu care s-au intonat și imnurile țării de origine. La finalul evenimentului, juriul format din reprezentanți ai comunităților minoritare implicate în proiect, a ales „Miss Istoria minorităților”. Aceasta a primit drept premiu o rochie din partea Casei de Modă „Nanette”.

Prezentarea de modă „Aspecte etnice” și expoziția de pictură „Culori europene” sunt acțiuni derulate în cadrul proiectului „Istoria minorităților – o abordare cultural-artistică a diversității” derulat de Primăria municipiului Iași în colaborare cu Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” și Asociația „Pro Roma”, cu participarea celor 6 minorități implicate în proiect. Proiectul a fost finanțat printr-un grant

oferit de Norvegia, Islanda, Liechtenstein și Guvernul României, prin Mecanismul Financiar SEE 2009-2014, linia „Promovarea diversității în cultură și artă în cadrul patrimoniului cultural.”

TATA, UNCHIUL ȘI VINUL sau PUTEREA SUGESTIEI

Motto: „Mai bine e să scrii lucruri de râs decât de plâns, fiindcă râsul e propriu omului”

François Rabelais

Cu mulți ani în urmă, pentru familia noastră – cândva numeroasă – prima jumătate a lunii ianuarie constituia un prilej de bucurie și veselie căci, pe lângă sărbătorile oficiale și cele din calendarul creștin-ortodox, pentru noi acea perioadă mai avea o semnificație deosebită și asta datorită faptului că atât tata, Dionisie Oneșciuc, cât și tata socru, Darie Lagadin, erau născuți în această lună. Tata, era născut la 7 ianuarie 1901 și – legat de acest fapt – obișnuia să spună că, cu el „a început secolul al XX-lea”, iar socrul – la 5 ianuarie 1899. Deoarece diferența între zile era mică, de comun acord noi toți, cu consimțământul taților, am convenit să-i sărbătorim, cu unele excepții, la data de 6 ianuarie, de Sărbătoarea Bobotezei.

Întotdeauna, aniversarea zilei de naștere a celor doi sărbătoriți era așteptată cu multă nerăbdare căci constituia un prilej de petrecere, de întâlnire a rudelor și prietenilor apropiați. Despre o astfel de sărbătorire voi relata în cele ce urmează, deoarece aceasta va fi mai deosebită față de altele.

Era în ziua de 7 ianuarie 1971, o zi frumoasă de iarnă autentică, geroasă, dar senină, ceea ce îi conferea un plus de farmec dar și evenimentului care urma să aibă loc. Deși, așa cum am arătat la început, sărbătorirea taților de regulă se făcea la data de 6, în acel an a fost aleasă, totuși, ziua de 7 ianuarie, deoarece tocmai în acel an tata împlinea vârsta de 70 de ani, deci era o dată aniversară deosebită. În plus, era și sărbătoarea Sf. Proroc Ioan Botezătorul, iar bunicul meu după tata se numea Ioan (Ivan), așadar, erau două motive importante. Având în vedere acest fapt, și pregătirile pentru sărbătorire erau mai intense ca de obicei și, contrar unor neajunsuri de aprovizionare, care începuseră să apară în acea „epocă de aur”, totuși, pe masă se aflau mâncăruri deosebite, prăjituri, torturi – îndeosebi cele preferate de sărbătoriți. În cameră răsună muzica și erau pregătite cadourile.

Pe lângă familiile noastre, a mea și a soției, adică părinții și socrii, au mai fost invitați o soră și un frate al lui tata, cumnații și alte cunoștințe din oraș și împrejurimi.

Despre fratele lui tata – unchiul Zenovie – menționez următorul fapt. El, fiind cu câțiva ani mai în vârstă decât tatăl meu, așa cum, în mod obișnuit, se întâmplă și în alte cazuri de familie cu mai mulți copii, căuta întotdeauna să „facă pe șeful”. Asta se manifesta la el chiar din copilărie, când căuta să se impună față de ceilalți frați și surori mai mici. Pentru a-și atinge scopul, lăsa să se înțeleagă că el este atotștiutor, mai deștept, mai talentat și mai priceput în toate. Nu accepta faptul că și ceilalți frați mai mici au și ei personalitatea lor, au talente, sunt pricepuți ș.a.m.d. Cel mai mult avea de suferit în această privință Dionisie – fratele cel mai apropiat ca vârstă, din care cauză acesta, în copilărie, plângea de ciudă, era descurajat și inhibat în acțiunile sale. Cu toate că toate aceste fapte avuseseră loc demult, în copilărie, chiar și acum, la vârsta septuagenară, unchiul, din când în când, mai manifesta astfel de tendințe. Tata nu uitase toate acestea și nu îi iertase unele dintre acele manifestări, cu atât mai mult că ele se mai repetau câteodată. Desigur, la

acesată vârstă ele aveau alt aspect și aceste mici „incidente” nu erau motiv de supărare. Totuși, atunci când avea ocazia, tata – așa cum se obișnuiește să se spună – îi „plătea cu aceeași monedă”.

Tata avea diverse preocupări, printre acestea fiind și prepararea vinului din măceșe, care îi reușea foarte bine – fapt apreciat de toți cei care aveau ocazia să bea din el. Acasă avea o minicolecție din acest vin făcut pe parcursul mai multor ani și este cunoscut faptul că orice vin cu cât este mai vechi, este calitativ mai valoros. Vinul lui tata era îmbuteliat în diferite sticle, astupat ermetic și păstrat în condiții optime în beciul casei.

În ziua aceea, cu ocazia evenimentului respectiv, la masă, tata hotărâse să ofere din acel vin. Vinul era vechi, cu o culoare și o aromă deosebită, ceea ce a făcut să fie apreciat de comenși. Cu toate acestea, singurul care s-a găsit să-i conteste calitatea a fost, bineînțeles, unchiul. După ce a gustat din vin, a spus că el nu bea așa ceva, că nu este bun și l-a întrebat pe tata dacă nu mai are în casă și un alt vin, dar să fie din comerț. Tata – care avea talent actoricesc și un accentuat simț al umorului -, în mod foarte serios, i-a răspuns că are și s-a dus să-l aducă. Realitatea este că nu avea, dar a adus același vin de măceșe, din aceeași recoltă ca cel servit la masă, dar care, întâmplător, era îmbuteliat într-o sticlă cu eticheta originală bine păstrată pe care scria „Murfatlar”. A adus-o la masă și, la fel de serios, a destupat-o și l-a servit pe unchiul. Unchiul, după ce a gustat din el și pe urmă a și băut a zis satisfăcut că „da, așa vin merită a fi băut”, nu ca acela pe care tata îl oferise mai înainte. A precizat că vinul este bun deoarece marca „Murfatlar” este de o calitate recunoscută, care nici pe departe nu se compară cu cel făcut de tata și i-a recomandat să renunțe la preocuparea de a face vin din măceșe deoarece nu-i reușește.

În tot timpul petrecerii, noi toți am servit din vinul de măceșe, numai unchiul singur a băut din acel „Murfatlar” pe care continua să-l laude. Spre norocul lui tata, la acest succes a contribuit faptul că vinul de măceșe, când are vechime, capătă o culoare și o aromă ușor caramelizată care, întrucâtva, îl face asemănător cu unul din sortimentele de vin „Murfatlar” sau vermut.

Petrecerea a continuat fără alte incidente, toți s-au veselit, au rostit toasturi pentru sărbătorii și, mulțumiți, s-au întors la casele lor. Bineînțeles că cei mai bucuroși au fost sărbătorii, iar tata, în plus, a fost foarte mulțumit de modul cum l-a păcălit pe unchi. Amuzați eram și noi, membrii familiei, îndeosebi subsemnatul, care știam realitatea. Am vrut să păstrăm secretul întâmplării, dar până la urmă, tata nu s-a putut abține și, ocazional, spre stupefacția unchiului, i-a spus tot adevărul, pe care unchiul nu voia să-l accepte, zicând că acest fapt nu poate fi adevărat. Continua să afirme că vinul băut atunci era prea bun ca să fie făcut de tata, spunea că el recunoaște un vin veritabil, de calitate, din comerț și că nu poate fi păcălit. Presupun că, totuși, în sinea lui, până la urmă, a acceptat realitatea, dar orgoliul l-a împiedicat să recunoască, dar asta nu o voi ști niciodată.

Încă mult timp după această întâmplare hazlie, noi ne-am amuzat și chiar și acum, după mulți ani, ne aducem aminte de ea, mai ales când rememorăm acea zi. Din păcate, la scurt timp după acel eveniment, o parte dintre cei prezenți atunci au trecut în neființă, unchiul Zenovie în 1972, tata în 1975, iar ceilalți în anii care au urmat.

Anii au trecut, dar întâmplarea descrisă ne-a rămas vie în amintire. Ne-am amintit de ea și anul acesta, când la 7 ianuarie s-au împlinit 115 ani de la nașterea lui Dionisie Oneșciuc. El, fiind și scriitor, a așternut pe hârtie povestea vieții sale, care a fost tipărită în 2013 de Editura „BUKREK” din Cernăuți. În ea sunt redate multe întâmplări din viața sa, bune și rele, plăcute și neplăcute, dar întâmplarea redată mai sus este inedită și de aceea am considerat că merită a fi povestită și ea, sarcina aceasta revenindu-mi mie, fiului său, ca o dovadă în plus a cinstitii memoriei sale la aniversarea acestor ani de la nașterea sa.

Iarema ONEȘCIUC

H.S. SKOVORODA – 293 de ani de la nașterea «primului filosof slav marcant»

«Cântul al IV-lea» – dimensiunea cosmică a colindului

Partea înțeleaptă a omenirii a conștientizat de multă vreme că armonia «cosmosului» uman pulsează prin alternanța neconținută dintre cauză și efect. Omul a definit fenomenul scurt: nimic nu este întâmplător! Când armonia relațiilor interumane, însă, suferea alterații, Dumnezeu sau Înțelepciunea Supremă se întrupa și cobora pe Pământ un om înzestrat să refacă disfuncția. Așa au apărut, rând pe rând, înțelepții civilizațiilor lumii.

Gânditorul ucrainean Hryhori Savyci Skovoroda s-a născut la data de 3 decembrie 1722 – s-au împlinit în anul 2015, deci, 293 de ani de la înobilirea spiritului uman cu această incontestabilă personalitate.

A fost nașterea înțeleptului ucrainean, «a primului filosof slav marcant – după I.A. Brodskyi, laureat al premiului Nobel pentru literatură», întâmplătoare?

În acel an, în Hetmanșcina/Ucraina, în loc să se primească din partea țarului Petru I o întărire a drepturilor și libertăților stabilite, încă din 1654, prin Acordul militar-politic de la Pereiaslav, între țarul Alexei Romanov și hatmanul Bohdan Hmelnytskyi, este impus Colegiul Malorus, care, în numele țarului, controlează toată acivitatea guvernului cazacilor. Hatmanul I. Skoropadskyi moare de inimă rea, iar noul ales, P. Polubotko este aruncat în temniță, unde moare la 64 de ani. Este perioada în care pierе conștiința națională a capilor căzăcimii, dragostea lor de patrie și demnitatea, este perioada denumită a trădărilor negre, perioada vier-

muirii trădătorilor și a oportuniștilor.

Dacă ne referim la luna nașterii, atunci, decembrie reprezintă perioada începutului schimbărilor tainice în laboratorul subteran, unde biochimia gusturilor și aromelor viitoarelor plante se desăvârșește numai atunci când primește îmbrățișarea luminii soarelui. Pentru precreștini taina se numea Nașterea și biruința Soarelui, iar pentru creștini – Nașterea și Învierea Domnului Isus Hristos.

În acest fel, se poate considera că nașterea lui Skovoroda, după rațiunea Înțelepciunii Supreme, este pentru poporul ucrainean, în acele timpuri de «trădări negre», momentul germinării unei noi lumini, care îi va permite să-și împlinescă menirea de a renaște mereu, pentru a se alătura continuu dimensiunii creatoare a civilizației lumii.

Compoziția lirică pe care o prezentăm aici este un cânt de preamărire a luminii adevărului pe care trebuie să-l afle și să-l „cânte” fiecare om, deci, este un colind închinat cu adevărat cerului și pământului.

CÂNTUL al IV-lea

Nașterii Domnului Isus Hristos, din această sămânță:
Cu noi este Dumnezeu, pricepeți popoare... Dar Tu ai suflat cu suflarea Ta; Dumnezeu a trimis în lume pe singurul Său Fiu, ca noi să trăim prin El (I epistolă a lui Ioan: 4-9)

Îngerii să coboare, pe pământ să pogoare,
Domnul, ziditor de veacuri, azi e omului alături.
Stați în cor ca-ntr-un sobor,
Să vă bucurați, Domnul e cu noi!

Se-implinește timpul! Se-ntrupează Fiul!
Veacul este pe sfârșite! Domnul fiul își trimite.
Sorocu-i gata, naște Preacurata,
Să vă bucurați, Domnul e cu noi!

Cel de proroci prorocit, de părinți vestit,
Va lega-n acest moment pecetea-n Noul Testament;
Se naște-un duh de libertate,
Să vă bucurați, Domnul e cu noi!

Piatra prorocului!* Flacăra rugului!**
Nefărmată te-ai urnit! Fânul nu ai mistuit!
A noastră-i piatra! A noastră-i vatra!
Să vă bucurați, Domnul e cu noi!

Crește întru bun destin, noul nostru peregrin!
Crește, pentru-a fi tăria, foc ce arde mișelia,
Lume deșartă, în van salvată,
Să ne bucurăm, Domnul e cu noi!

Ție, ce în lume te-ai ivit musafir fericit,
Inimile ne desferecăm și în suflet te chemăm.
Cântând și strigând,
Bucurându-ne, Domnul e cu noi!

(Traducere din limba ucraineană – de Eusebie Fraseniuc)

Eusebie FRASENIUC

(Continuare în pagina a 12-a)

CEL DE AL VII-LEA CONGRES AL UNIUNII UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA A PRODUS SCHIMBĂRI ÎN COMPONENTA CONDUCERII UUR

Schimbarea la vârful conducerii UUR este susținută și apreciată de majoritatea membrilor săi. Conform Ordonanței Guvernului 26/2000 cu privire la asociații și fundații, la art.1. (1) se precizează: Persoanele fizice și persoanele juridice care urmăresc desfășurarea unor activități în interes general sau în interesul unor colectivități locale ori, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial pot constitui asociații ori fundații în condițiile prezentei ordonanțe.

(2) Asociațiile și fundațiile constituite potrivit prezentei ordonanțe sunt persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial.

(3) Partidele politice, sindicatele și cultele religioase nu intră sub incidența prezentei ordonanțe.

Persoană juridică, orice colectivitate umană (formată prin gruparea mai multor indivizi sau prin asocierea - între ele sau cu asemenea indivizi - a unor grupări de oameni preexistente) care are calitatea de subiect de drept distinct, dacă se bucură de o organizare de sine stătătoare și de un patrimoniu propriu afectat realizării unui anumit scop, în acord cu interesul general și cu ordinea juridică existentă. Din punct de vedere semantic, sintagma persoană juridică este un artificiu lingvistic, la care s-a recurs pentru a da expresie unui artificiu juridic, în virtutea căruia o colectivitate de indivizi care, în condițiile legii, dobândește calitate de subiect de drept, ni se înfățișează ca un tot unitar, ca o entitate juridică distinctă, înzestrată cu capacitate civilă necesară pentru a participa la raporturile juridice în vederea realizării scopului pentru care a fost înființată. Persoană juridică se poate prezenta sub forma asociației în sens larg sau sub forma instituției. Există deci persoană juridică de tip asociativ (ca, de exemplu, societățile comerciale, organizațiile cooperatiste, sindicale etc.) și persoană juridică de tip instituțional (ca, de exemplu, statul, organele centrale și locale ale puterii și administrației de stat etc.) (*Dicționar de drept civil de la A la Z*, ediția a 2-a, dr. Mircea N. Costin, dr. Călin M. Costin).

Am apelat la unele prevederi legale pentru a-mi exprima părerea cu privire la articolul "S-a încheiat Congresul al VII-lea al Uniunii Ucrainenilor din România" semnat de Ion Robciuc în „Curierul ucrainean”, nr. 299-300, noiembrie, 2015. Adevărat este că articolul cu pricina m-a îndus și mi-a adus un gust amar pentru că eu nu m-am așteptat ca un domn care se pretinde că a făcut și "face" atât de mult pentru comunitatea ucrainenilor din România să aibă în bagajul său de lingvist atât de puține cuvinte la aprecierea activității sale în cadrul Uniunii Ucrainenilor din România de-a lungul a celor 25 de ani în care cel puțin de două ori a fost prim-vicepreședinte. Părerea dumnealui că: „În condițiile în care organizația Uniunii Ucrainenilor din România (UUR) este divizată, nu respectă valorile și încalcă Statutul care reglementează modul ei de funcționare, este greu să clădești viitorul. De fapt, UUR a involuat, îndepărtându-se de democrație.”

Deci, după părerea dumnealui de când a fost ales prim-vicepreședinte al Uniunii în perioada 2011-2015 UUR a involuat, îndepărtându-se de democrație.

Mă întreb unde a fost contribuția dumnealui, de fapt și colegii din conducerea UUR întruniți în Consiliul UUR nou-ales de către cel de al VII-lea Congres și-au exprimat regretele cu privire la activitatea domnului Robciuc Ion.

În ce privește referirea în articolul publicat la „momentele fierbinți care au căpătat o amploare neașteptată” ar trebui să-și amintească dumnealui de „prelegerea” pe care a avut-o la Conferința filialei Suceava a UUR, unde în loc să aplaneze unele ieșiri și discuții neprincipiale cu tentă agresivă a unor persoane prezente, a „turnat gaz pe foc”, dând posibilitatea unor indivizi care nu au nimic comun cu cultura ucraineană și interesele Uniunii să-i jignească pe membrii din conducerea UUR și pe unii participanți, cerându-le chiar să părăsească sala.

Atmosfera nefastă pentru comunitatea ucraineană a fost demonstrată acolo la Suceava, care în loc să fie aplanată, a fost susținută de domnul Ion Robciuc având adepți pe cei care doresc să dezbină ucrainenii din România și care în continuare se dedau la tot felul de mijloace pentru a împiedica bunul mers al Uniunii.

Este ușor să privești activitatea unei organizații la care nu ai contribuit cu nimic sau aproape deloc și să te sui pe un pedestal pe care nu l-ai meritat și de acolo să cauți să dirijezi și să nu-ți pese de ceilalți. Majoritatea ucrainenilor cu bun-simț și cu dragoste de semenii lor vor aprecia la justa valoare pe membrii Uniunii Ucrainenilor care contribuie la exprimarea și promovarea identității etnice și culturale și îi vor detesta pe cei care încearcă să dezbină etnia noastră.

Membrii fondatori ai Uniunii Ucrainenilor din România și noi ceilalți care indiferent de poziția noastră socială ne-am alăturat chemării liderilor ucraineni la unire, nu vom tolera aceste abuzuri ale unor indivizi care se cred ca ei pot „conduce lumea”.

Uniunea Ucrainenilor din România este organizație reprezentativă parlamentară a comunității ucrainene, face parte din Consiliul pentru Minoritățile Naționale din România, iar prin publicațiile ei, din Asociația Presei Minorităților Naționale din România și este membră a Congresului Mondial al Ucrainenilor (SKU), a Congresului European al Ucrainenilor (EKU), a Consiliului Ucrainean Mondial de Coordonare (UVKR) și a Asociației pentru legăturile cu ucrainenii de peste hotarele Ucrainei (Asociația „Ucraina – Lumea”), deci indivizii cu o pregătire precară în domeniu, fără experiență în activitatea organizatorică, fără studii superioare și fără să cunoască bine limba maternă, nu pot reprezenta Uniunea.

Numai dacă aceste persoane neavenite, fără scrupule și inadecvate ar ajunge să conducă Uniunea Ucrainenilor din România, atunci s-ar adevăra afirmația domnului Ion Robciuc că activitatea lor în UUR ar fi: „un fiasco, deoarece nu a conturat cu nici un fel de obiective strategice și direcții de acțiune ale UUR pentru perioada 2015-2019”.

În ceea ce privește mențiunea domnului Robciuc că: „cele trei filiale sunt lipsite de dreptul de reprezentare, „de facto”, la vârful organizației UUR” trebuie specificat că era necesară o schimbare la vârf și promovarea unor persoane bine pregătite profesional, cu vastă experiență organizatorică și cu rezultate bune în activitatea cultural-educativă și sportivă în rândul majorității membrilor UUR. Era necesară întinerirea și promovarea valorilor în conducerea Uniunii Ucrainenilor din România.

În final, aș dori să amintesc că un jurnal nu trebuie să fie condus de o singură persoană iar de colegiul redacțional să faci abstracție și să publici tot ce îți dorești sau ce îți dictează alții.

„Curierul ucrainean” este conceput de a fi un organ de informare și actualități, și nu de elogiare sau de promovare a operelor literare.

Ștefan BUCIUTA,
președinte de onoare al UUR

DREPT LA REPLICĂ

Incriminări nedrepte

În fiecare an, cu prilejul zilei de naștere a dlui Ștefan Buciuta îl felicităm călduros și publicăm cuvinte de laudă la adresa sa, deși unii colegi îmi spuneau de ce îl ridic în slavă că dumnealui nu știe să aprecieze acest lucru. Mă gândeam, totuși, că puțină exagerare nu strică, fiind vorba de președintele UUR. Aș fi făcut același lucru și în 2015 dacă Buciuta ar fi avut bunul-simț să-mi răspundă la telefon, când l-am sunat ca să-l felicit. Astăzi le dau perfectă dreptate colegilor căci Buciuta a găsit de cuviință ca de ziua mea, când am împlinit vârsta de 80 de ani, să-mi trimită spre publicare în „Curierul ucrainean”, în loc de felicitări, un articol cu acuzații nefondate. Articolul incriminator intitulat „Cel de al VII-lea Congres al Uniunii Ucrainenilor din România a produs schimbări în componența conducerii UUR”, semnat de Ștefan Buciuta și pe care îl publicăm alături de „Drept la replică” este superficial, ușor de combătut și tare confuz, din care reiese că acesta ori nu a înțeles anumite lucruri, ori este tendențios. Se desprinde, totuși, faptul că Buciuta mă acuză de inactivitate în cadrul organizației. Nu-mi place să mă laud, dar las faptele să vorbească pentru a-i aminti lui Buciuta ce am realizat de când m-am aflat la vârful conducerii UUR: coautor al Statutului UUR; coautor al documentului internațional „Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare în România” pe care țara noastră l-a ratificat în anul 2007 (partea referitoare la comunitatea ucraineană, paginile 46-50); membru al Comisiei mixte interguvernamentale româno-ucrainene pe problemele asigurării drepturilor persoanelor care aparțin minorităților naționale; membru (într-o perioadă, și președinte) al Comisiei pentru cultură, culte și mass-media a Consiliului pentru Minorități Naționale; președintele Comisiei de Cultură a UUR, domeniu cu cea mai bogată activitate; câteva sute de articole publicate în revistele UUR în care am pledat pentru păstrarea identității etnice a ucrainenilor din România, pentru strângerea legăturilor, pe de o parte, cu autoritățile românești și, pe de altă parte, cu Ambasada Ucrainei în România, cu Ucraina și cu organizațiile ucrainene internaționale.

În ceea ce privește „Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare în România”, am reușit ca documentul internațional să prevadă (iar țara noastră s-a angajat să-l respecte), în materie de învățământ, desfășurarea unei educații preșcolare în limba ucraineană, a unui învățământ primar în limba ucraineană și a unui învățământ secundar în limba ucraineană. Din păcate, președintele UUR nu s-a implicat în niciun fel în implementarea acestor prevederi, iar numărul elevilor care studiază astăzi limba ucraineană a scăzut drastic la 7 mii față de 9-10 mii câte au fost acum câțiva ani.

Vreau să vă mai aduc aminte, domnule Buciuta, că, mai ales în ultima legislatură când nu mai erați parlamentar, v-am înlocuit aproape tot timpul la diverse manifestări care au avut loc în București, la Ambasadă sau la DRI pentru că dvs. erați plecat „pe teren”, adică acasă, la Baia Mare.

Am făcut toate acestea cu plăcere, știind că o fac pentru Uniune și ucraineni, dar vă rog să nu-mi reproșați că n-am avut activitate.

Menționez că în articolul meu la care vă raportați, eu nu m-am referit la activitatea UUR sau a vreunui membru al ei, ci doar la desfășurarea, pe alocuri, nedemocratică a Congresului al cărui artizan ați fost, afirmând că, îndepărtându-se de democrație, Uniunea a involuat (am avut în vedere stoparea mea de a candida la funcția de prim-vicepreședinte al UUR).

Mă mai acuză Buciuta că la Conferința filialei Suceava a UUR „în loc să aplaneze unele ieșiri și discuții neprincipiale cu tentă agresivă, am turnat gaz pe foc”.

Este ușor să arunci vorbe, hârtia suportă orice, dar un om responsabil trebuie să aibă acoperire pentru vorbele spuse. La Conferință, n-am spus altceva decât ceea ce am zis înainte la ședința Consiliului UUR: delegații la Congres trebuie stabiliți conform normelor de reprezentare aprobate de Consiliul UUR, în funcție de numărul de delegați prezenți la Conferință, așa cum prevede Statutul UUR. Dl Buciuta a fost de acord însă cu fixarea „din burtă” a numărului de delegați la Congres, înainte de desfășurarea conferințelor. Sigur că cei din Suceava s-au supărat când au aflat că filialei Maramureș i s-au acordat 50 de delegați, iar filialei Suceava a UUR, numai 23.

Măi spune Buciuta că „un jurnal nu trebuie să fie condus de o singură persoană”. Nu știu ce are în vedere, bănuiesc doar că l-a „deranjat” faptul că nu am cedat presiunilor sale constante de a nu publica în revistă materiale privind activitatea deputatului UUR în Parlamentul României. Pentru că spre finalul articolului precizează: „nu poți să publici tot ce îți dorești sau ce îți dictează alții”.

Domnule Buciuta, nu poți să cenzurezi materialele trimise spre publicare sau să îngreșezi accesul la liberă exprimare a unui om mai ales când acesta este deputatul ucrainenilor. Libertatea cuvântului scris și vorbit este un drept garantat de Constituția României, cucerit cu mari sacrificii după decembrie 1989.

O singură „vină” cred că am, dle Buciuta: după ce ați fost găsit vinovat de conflict de interese și, conform Statutului UUR, trebuia să renunțați la funcția de președinte, am propus Consiliului UUR să fie de acord ca dvs. să vă terminați mandatul. Și membrii Consiliului au fost de acord, iar dvs. ați continuat să îndepliniți funcția de președinte. Dar vorba proverbului românesc: „Pe cine nu lași să moară, nu te lasă să trăiești!”

Ion ROBCIUC

UMANISMUL ȘEVČENKIAN – O PROBĂ DE DEVOȚIUNE FĂRĂ LIMITE PENTRU CONDIȚIA UMANĂ

(Urmare din nr. 299/300)

Într-un preambul de timp, impresionată de ecourile frământărilor religioase ale Evului Mediu, când Biserica “se sufoca sub povara detaliilor”, de pildă, o seamă de critici de talie europeană, printre care îl putem include și pe Turgheniev, împărtășesc formulări plauzibile, influențată de principii și norme cu caractere religioase. Paralel cu această stare [religioasă], într-o altă perioadă și într-un alt context, sunt de semnalat variate păreri și interpretări despre fenomenul “popoarelor aflate sub vremuri”... Or, a te fixa deliberat asupra unor anumite mijloace de exprimare, partizane sau tributare cum erau acestea, lasă totdeauna o portiță de substituție prin care revelația imediată, ca stare benefică specifică artei și trăirii artistice autentice fuge, scapă din perimetrul realității.

Drept antidot împotriva acestui pericol estetic anume căutat, ce poate că ar fi indus degenerări emotive ce n-ar fi reprezentat nicicum soluții fertile, ci doar variante destul de întâlnite de manierism mai apropiat de cele mult dorite de un poet, să zicem, deci, în contrapondere, pentru stabilirea și menținerea unei unități de dreptate socială a visat și a mizat spiritul șevčenkian ori de câte ori – și asta s-a întâmplat mereu în cursul vieții sale biologice – s-a confruntat cu dureroasele discrepanțe ale realului trăitor în sânul neamului său.

Posesor al unei conștiințe artistice evolute, condiționate de aptitudini personal-cultivate de extinse lecturi capabile – printr-o adaptabilitate de vizionar – să producă reverberații și ecouri autohtone într-un limbaj literar, Șevčenko s-a plasat pe o poziție statornică, la depărtare de orice folosire de limbaj netemperat, sau de artificii prețioase ale unui limbaj prolix.

O subliniere particulară impune, în acest sens “Caucazul” [1845]. E un caz “subțire”, amplificat de-o încărcătură filosofică și existențială aparte când omul de omenie, Iakov de Balmen, un ucrainean de origine franceză, ofițer în armata țaristă, pictor talentat și unul dintre cei mai buni camarazi ai lui Șevčenko, se înlocuiește pe sine – pur și simplu – cu un “biet destin” care n-are încotro. După părerea lui Șevčenko, prietenul său băuse până la fund “cupa cu otravă”... Ispititoarea trufie a uzurpatorului i-a întins-o; el doar a bătut-o, plătind cu prețul vieții.

Dacă, până la o anumită vârstă, comportamentul prietenului este supervizat de o educație aleasă și de un bun-simț înăscut, cu timpul se fac unele concesii tacticii conștiințe de interpretare, astfel că tragica întâmplare nu

stârnește în inima poetului repulsie față de cercezi. Perspectiva pe care această atitudine “matură” a autorului o deschide asupra contextului ansamblului social poate fi socotită una justă, sau eronată, după importanța pe care o acordă unor criterii morale. Cercezii sunt numiți în poem un fel de cavaleri ai luminii – textual: “cavaleri măreți, neuitați de Domnul”.

Acestora, Șevčenko le adresează îndemnuri patetice de luptă pentru apărarea demnității naționale. Aceștia tratează moartea cu îndârjire de parcă, în chip paradoxal, ar dori să respingă orice intervenție a unei forțe supranaturale în favoarea lor. În orice caz, nu e vorba de o eroare de perspectivă nici atunci când poetul susține ideea că nu ei sunt vinovați de moartea lui Iakov de Balmen, ci „țarismul negru”, care l-a trimis cu forța într-un război nedrept.

Chiar dacă, la modul absolut afirmativ, răspunsul cititorului nu poate fi decât unul de consonanță cu părerea exprimată de autor, într-o perspectivă de motivație dacă ar mai fi cazul în continuare, bardul evidențiază cu sarcasm pretențiile submediocre ale țarismului asupra acestor popoare.

Într-o perspectivă melioristică pentru care țariștii au optat întotdeauna, cititorul constată cu amărăciune mereu înnoită că locuitorii Caucazului erau niște stăpâni autohtoni doar pe ciurek [pâine] și saklea [casă]; pe motivul că acestea se moșteneză în neam, și că nimeni nu trebuie să le ceară nimănui. Iată deci, la o primă și vagă analiză, constatăm cum umbra de sărăcie a unei anumite stări de zestre “genetică” se poate răsfrânge în chip fals-liniștitor peste un popor de oameni oropsiți. Pe când, de cealaltă parte a balanței sociale, adică pe talgerul imperiului cunosător de carte, toți citeau / citeau... „scripturi dumnezeiești”, departe de cenzura opiniei publice.

În viziunea autorului, de la “ocna bine ferecată” până la “marile palate boierești” mulți se bucură “de libertate în aur îmbrăcați și goi”... Într-o memorie comună – ca o definiție integrală a unui timp – ca să nu mai vorbim de istoria întregii societăți, astfel de oameni nu își găesc locul de bine ce le merge. Este suficient dacă vom spune că propriile lor destine îi izolau, dar totodată îi și contopeau, mai cu seamă în continuarea amplei panorame descrise de Taras Șevčenko în “Visul” [anul 1844].

Cât de stranii sunt iluziile sociale și cât de străine sunt ele de cerințele elementar umane și de sensul profund al respectului față de viață și de oameni, față de care existența trecătoare a omului să ajungă cu timpul o agreabilă amintire pentru urmași!

Alegerea termenilor – în “Visul” – trebuie con-

siderată critic, paradoxal în raport cu titlul, în funcție de necesitatea umplerii unor goluri din realitatea semantică a cuvintelor folosite într-un context literar și nu de dragul unei paternități onirice [originale] a autorului.

„Visul” reprezintă o operă universal elaborată.

Din ea răzbat, până la cititori și critici literari de pretutindeni, irizări din impulsul Divinei Comedii a lui Dante Alighieri. De la aura Divinei Comedii până la apariția strălucitoare a comediei quijotești, vreme de aproape trei secole, umanitatea a înțeles că lumea aceasta este mai rea decât toate lumile pe care individul, ca om, o poate îndura. Mai rea decât aceasta, pentru om nu-i alta; poate pentru demoni.

Ca și în cadrul general ce ține de complexitatea operii lui Taras Șevčenko, geniul lui Dante comunică omenirii, alternativ, două viziuni. Una e aparținătoare clasei fără-de-griji, ca să ne exprimăm cât mai plastic posibil, o lume-n care omul nici nu bănuiește lupta cea aprigă a vieții aparent-posibil neschimbătoare, rostuită după legități și porunci misterioase în care se zbate lumea din jurul său. Concret, în “Visul” [1844] sunt înșirate o seamă de aspecte de crâncenă mizerie materială și morală.

Dintre cele două viziuni ale lui Dante, cea de a doua, în paralel cu prima, traduce într-un fel indirect lupta cea spirituală, lupta cea mai aprigă, după unii, pe care o poartă Hristos Domnul cu oștirile sale de îngeri și sfinți împotriva întunericului din lume. Numai despre niște oameni oprimați de tot felul de nedreptăți, într-adevăr, se poate afirma că au sesizat la timp pericolul ce le străbate existența, cale pe latura morții și a infernului.

Or, pe imensul tărâm al țarilor, nedreptățile încolțeau și rodeau falnic prin tot locul.

(Va urma)

Mihai MATEICIUC

Dezmintire

Subsemnatul, Pocorschi Mihai, general de brigadă (r) inginer, am aflat că în procesul verbal al ședinței Uniunii Democratice a Ucrainenilor din România, care a avut loc la 29 decembrie 2015 figurez ca simpatizant al acestei organizații.

Dezmint categoric acest lucru, pentru că niciodată nu mi-am manifestat dorința de a fi membru simpatizant al acestei organizații.

Menționez că făcând parte din rezerva Ministerului Apărării Naționale nu am voie să fac parte din nicio organizație politică sau culturală.

Mihai POCORSCHI

(Urmare din pagina a 10-a)

Temele principale, nu numai ale tratatelor filosofice, ci ale operei lui Skovoroda în totalitate, sunt: lumina – întunericul, binele – răul, capul – coada (principalul – secundarul), eternitatea – timpul. Poezia «Cântul al IV-lea» este un colind al măreției biruinței luminii Adevărului.

În credințele precreștine ale poporului ucrainean, și nu numai, lumina se identifica cu soarele, iar cultul soarelui este cea mai veche formă de divinizare a uneia dintre cele mai importante forțe ale naturii. Conștientizând rolul soarelui/luminii/căldurii în obținerea roadelor pământului, omul comunității agrare neolitice vedea în soare cheia dezlegării tainelor ce vin dintr-un spațiu ce i se părea de nepătruns. Urmărind mișcarea anuală a soarelui, efectele ei asupra anotimpurilor, descoperind rolul luminii/căldurii în existența a tot ce este viu pe pământ, omul a adăugat luminii conotația înțelepciunii. Iar înțelepciune înseamnă a aduna cunoștințe, a spune adevărul și a face bine.

Dumnezeu este eternul câmp informațional, întrupat în creațiile Sale, de aceea poate fi numit și Înțelepciunea Supremă, iar unicul fiu al ei nu poate fi decât Adevărul. Înțelepciunea populară a formulat ideea în proverbul: Cine spune adevărul, îl are pe Dumnezeu în suflet.

Întruparea Înțelepciunii Supreme în chipul lui Isus Hristos devine în religia creștină cel mai puternic simbol al biruinței luminii/adevărului/vieții asupra întunericului/minciunii/morții. Acesta este și sensul epigrafului acestui cânt.

Referitor la structura acestui discurs liric al poetului-gânditor ucrainean, se poate observa distribuția versurilor în șase strofe, iar în numerologie cifra șase are semnificația învățătorului. Ultimul vers se repetă în fiecare strofă, fiind refrenul și lait-motivul colindului: Să vă bucurați, Domnul e cu noi! Aceeași înțelepciune populară a înveșnicit laconic ideea acestui motiv, într-o scurtă dar profundă urare: Mergi/ rămâi cu Dumnezeu!...

Sentimentul că Dumnezeu este alături de om devine, din punct de vedere existențial, cea mai puternică conștientizare a importanței rostului și rolului în lume pe care el îl are, fie ca individ, fie ca și colectivitate – familia fiind pe primul plan. Colindele, de pildă, adresate văduvelor/văduvilor anulează acel sentiment de

singurătate, înlocuindu-l cu acela de parte a familiei comunității respective.

Sensurile fiecăreia dintre învățăturile sugerate în epigraf sunt dezvoltate în câte două strofe. Prima strofă este o adresare directă a eului poetic de credincios către solii spațiului divin, nu numai pentru a vesti /coborârea/ lui Dumnezeu printre oameni, ci și de a crea un cadru sacru către cer și pământ, pentru ca bucuria să se producă și să cuprindă cu adevărat acest spațiu: «Îngerii să coboare, pe pământ să pogoare,/ Domnul, ziditor de veacuri, azi e omului alături./ Stați în cor ca-ntr-un sobor./ Să vă bucurați, Domnul e cu noi!»

Verbul cu valoare imperativă, locuțiunea adverbială și comparația din versul al treilea așază această veste la înalta cinstită de cea mai mare sărbătoare sobornicească a întregii comunități umane.

Strofa a doua potențează sentimentul bucuriei /cerului și pământului/ prin dezvoltarea tainei prin care Dumnezeu /coborâre/ iarăși alături de om: /Se-implinește timpul! Se-ntrupează Fiul!/ Veacul este pe sfârșite! Domnul Fiul își trimite./ Sorocu-i gata, naște Preacurata./ Să vă bucurați, Domnul e cu noi!/ Prin această asociere alternativă a sorocului nașterii Fecioarei cu împlinirea unui timp sau veac istoric, Skovoroda realizează, pe de o parte, o construcție poetică remarcabilă, iar pe de altă parte, atinge unul dintre cele mai cunoscute concepte istorico-filosofice referitoare la alternanța evolutivă a civilizațiilor acestei lumi pe spirala timpului: s-a împlinit un veac-timp istoric, apar noi condiții și omenirea trece într-un nou cerc al spiralei sale spiritual-existențiale.

În lumina simbolurilor biblice – deosebirea binelui de rău, /gustată/ în grădina Edenului, nu s-a dovedit suficientă în relațiile interumane sau a fost suficientă un timp istoric, pentru a-l convinge pe om că fără lumina Adevărului unul ajunge stăpân, altul rob. În timpul istoric al /nașterii Domnului Isus Hristos/ robia a atins maximum de suportabilitate și această coborâre a luminii Adevărului printre oameni nu putea să aducă decât maximum de bucurie. Interesant este faptul că slavii, în perioada precreștină, se considerau nepoții Dumnezeului lor – Dajboh: /Noi suntem slavi, pentru că-i slăvim pe zei,/ și suntem nepoții zeilor noștri Svaroh și Dajboh/ (Cartea lui Veles, tăblița 24 și 36)

(Va urma)

166 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI MIHAI EMINESCU

Cel mai important poet al literaturii române, unul dintre cei mai mari poeți ai lumii, Mihai Eminescu s-a născut la 15 ianuarie 1850, la Botoșani (data de 15 ianuarie, care coincide cu nașterea poetului, a fost legiferată din 2011 drept Ziua Culturii Naționale).

Mihai Eminescu a fost poet, prozator, dramaturg și jurnalist, socotit de critica literară postumă drept cea mai importantă voce poetică din literatura română. Avea o bună educație filosofică, opera sa fiind influențată de marile sisteme filosofice ale epocii sale (în special de filosofia clasică germană), de marile sisteme de gândire ale romantismului.

A debutat ca poet la 16 ani, cu o poezie scrisă în memoria fostului său profesor, Aron Pumnul, recitată la înmormântarea acestuia.

În creația sa, Eminescu a dat de multe ori glas protestului său împotriva nedreptăților unei societăți inumane, împotriva corupției, împotriva cosmopolitismului și imoralității sociale în care nu se regăsea. Edificatoare în această privință sunt poemele „Junii corupți”, „Epigonii”, „Scrisoarea a III-a” și îndeosebi „Împărat și proletar”. Genialitatea lui Mihai Eminescu este întărită de viziunea lui, multe dintre ideile sale având aplicabilitate după 166 de ani.

Cu respect și cu mult drag, ucrainenii din Botoșani, Suceava, Iași și Galați l-au sărbătorit la 15 ianuarie a.c. pe Eminescu, la cei 166 de ani de la nașterea lui (și cum ar fi putut altfel să-l sărbătorească decât citindu-i și recitându-i, în grup, opera.

Ion ROBCIUC

IANUAR, ÎNCEPUT DE CALENDAR

Prima ninsoare, totul în grădină a albit. Sperietoarea nu mai este singură. Porumbeii din curtea casei sunt drăgălași, dar nu țin de cald.

În ochii broaștei nu se mai adâncesc norii de iarnă. Cu gând ferm la longevitate, batracianul hibernează. Dacă n-ar face economie de zile, ar păți-o ca „broasca lui La Fontaine” despre care știm ce s-a-ntâmpat, că s-a umflat până-a crăpat...

O fi transportul public în comun, dar căzătura pe alunecuşul unui trotuar [necurățat la timp] este individuală!

Când doi fulgi de nea se invită să-ți sărute obrazul, al treilea... profită. La despărțire, de emoția îndrăzelii și se înmulțesc lacrimile de bucurie față de mama-natură.

Strălucirile soarelui aleargă pe câmpie iepurii. Umbrele acestora – urecheate – sunt cele ce fug deopotrivă cu vânătorii!

Au început poveștile vânătorești să cotrobăiască conținutul obișnuit al tolbelor - sau a venit momentul intrării vânătorii în economia de piață a cuvintelor?

Dacă s-ar găsi ceva zăpadă topită, asta ar consemna prima baie din an a mierlei.

O găscă... sofisticată, la o margine de lac. Unii au pus deja ochii pe ea, crezând că-i ... lebdă!

Dușmanul de moarte al poleiului este sarea, dar drumarii o evită, alături de dulciuri și grăsimi, potrivit cu sfatul unui slogan publicitar al micului ecran.

Casa munților e de negăsit. O fi ajuns - oare - la cabană? De pe coline spiritul muntelui se-ntoarce în nori.

Pictorul Gheață - sau Ghiață cum îi spun unii - se dă mare stilist și își semnează sintagmatic tablourile: Gheață = Iarnă-cuburi.

Fulgii de nea îi țes omului de zăpadă încă un giulgiu. Cei de la „Pompe funebre” mor de ciuda concurenței neloiale.

O prezentatoare-știristă de la România TV anunță că a crescut îngrijorător numărul oamenilor de zăpadă fumători. Cred că se înșală... Aceștia sunt de fapt... fumători care fac oameni de zăpadă! Deci, în ciuda avertismentului înscris pe banda orizontului lăuntric al regiei și-al spectatorului, nimic... „apocaliptic”!

Cupidon trage cu arcul în inimile tinerilor ce-și oțlesc siluetele în sălile cu bazine de înot și ar vrea să știe unde se omologhează rezultatele obținute. Dacă m-ar întreba le-aș răspunde: nici într-un caz la Federația Română de... tir. Mai curând la ofițerul stării civile.

Un proverb a sărit din lac în copcă - că în lac nu era ... pește congelat.

Fiecare cu păhărelul lui... Socotela de-acasă nu se potrivește cu cea din nota de plată la întreținere. C-așa-i iarna la bloc. Nu-i ca în transhumantul cântec popular „C-așa beau oamenii buni”... la strigături - zice-se orații sau concării - și pe ger și pe călduri.

Zori de iarnă. Aș prefera să trag în piept o aromă de pâine proaspătă, într-o brutărie. Dar, în secunda zorilor, când, zice Joyce, se deschid spre lumină plante ciudate și când molia își ia zborul tăcut, eu îmi iau pe mine paltonul de la naftalină și mă reped la Florărie. Nu vedeți legătura? Iat-o: mă așteaptă... Ikebana!... O plătesc, o aduc acasă

fără nicio teamă [la vreo aluzie de amantlâc] să ne țină de urât, mie și neveste-mi.

Întors târziu, un chefliu, dând să intre în holul blocului a făcut în dispozitivul de apărare patriculară a ușii de la intrare o „breșă”; la Spitalul de Urgență i-au pus... câteva copci!

E zăpadă din belșug la munte, ger în peisaj, un fel de „fața mărții” hoteliere = fard comercial!

După-atâta „vino-du-te”, preț de-o clipă, garniturile metroului tot nu înțeleg de ce greviștii de resort nu mai scandează să vină în fața lor Guvernul ca să le aducă prima... ninsoare!

Noapte geroasă. De sete, un câine maidanez scăpat de la „Adăpost” ar fi în stare să lingă până și luna oglindită într-o baltă înghețată.

Câteva chiștoace aprinse se aruncă în gol de la ferestre, de dragul albului avut obștesc al decorului [de sezon] din fața blocului.

Nu mai există pădure fără uscături: a fost rasă în întregime încă din vară!

De la „dragoste la zero grade” la ură [personală] nu-i decât un pas...înghețat.

Ieșind din școală, după ultima oră - cea de religie - câțiva elevi se împing și sar râzând. Prin zăpadă, fac mătăanii...

Noapte geroasă. Oploșită pe-un hogeag, puzderie de stele se întorc - scânteii - spre cer.

Cu cai-putere cu tot, moto-sania fuge, zboară. Pentru estetica unei stațiuni montane, categorii de cazare subțire și parfumată cu ozon, pe care o invocăm adesea, înseamnă totul.

Viscoleşte - disconfortul crește. Despre apropierea atemporală a densității fulgilor de nea nu știu nimic! Eu încă cred în dulcea clipă care veghează focul de la gura sobei părintești.

Ianuar e un vestit dentist. Pune soarele cu dinți de porțelan la vedere, în fereastra unui cabinet de specialitate ce se dă „mare și tare”! Dar, mai presus de orice altă profesie bănoasă, trecătorii preferă să ia în calcul aerul inimitabil al zilei din calendar, încărcat cu aduceri-aminte de ierni vechi și prețuri mai ieftine la toate cele.

Iarna-i grădinar, când vrea. Pune albe flori pe geamuri de Azil, bătrânicile mame să le răzuiască numai cum știu ele.

După viscol, brazii argințați își taie drumul de pe creste, prin nori. În acest timp, în curtea unei pensiuni, un mioritic ciobănesc - blană mângâiată de vântul rece - dorește mic dejun în pat!

Nimeni dintre cei mai vârstnici nu-și mai mărturisește bucuria [ascunsă] că-n aceste zile mohorâte de ianuar, a primit, negru pe roziu [pe un blanchet de cupon]:

un spor anemic de atenție în valoare de 5 %!

Dar e bine și așa; chiar și doi ochelari de vedere pentru aproape - mai bine zis, pentru vederea aproapei - sunt diferiți în neliniștea recunoștinței.

Mihai MATEICIUC

NE-AM ÎNTÂLNIT CU EMINESCU

Am așteptat cu nerăbdare să ajungem la Cernăuți, unde-am fost invitați de Societatea pentru Cultură Românească "Mihai Eminescu", președinte prof. Vasile Bîcu, la manifestări închinare lui Mihai Eminescu, prilejuite de sărbătorirea a 166 de ani de la nașterea poetului. Știam din anii precedenți că această societate organizează acțiuni culturale deosebite.

Întâi am vizitat Muzeul Etnografic Regional Cernăuți, unde a fost vernisată expoziția de grafică și acuarelă a doamnei Constanța Abălașei-Donoșă, cunoscută pictoriță și graficiană din Brăila. Expoziția a fost organizată cu sprijinul Fundației Culturale "Casa Limbii Române" și al Centrului Cultural Român "Eudoxiu Hurmuzachi" din Cernăuți.

În cadrul expoziției am admirat 23 de lucrări de grafică și acuarelă în care au fost surprinse chipurile lui Mihai Eminescu și al Veronicăi Micle, două chipuri foarte dragi românilor. Majoritatea sunt compoziții realizate de pictoriță în baza versurilor eminesciene sau a celor semnate de Veronica Micle, care-au fost donate Muzeului "Mihai Eminescu" prin intermediul Fundației Culturale de Binefacere "Casa Limbii Române" din Cernăuți.

La sediul Societății Culturale de Limba Românească "Mihai Eminescu" din Cernăuți a fost vernisată expoziția itinerantă „Liviu Rebreanu – ctitorul romanului românesc modern”.

În localul societății au fost afișate 24 de bannere (2,05x 0,95 m) care aduc în prim-plan o serie de documente de arhivă, facsimile, fotografiile de familie, date biografice, articole, fragmente de presă, extrase din presa vremii, copiile copertiilor volumelor sale, aprecieri ale criticilor referitoare la opera și personalitatea marelui poet român.

Expoziția, dedicată „Zilei Culturii Naționale” a fost organizată cu sprijinul direct al Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” din Chișinău, în colaborare cu Consulatul General al României din Cernăuți și

Societatea Culturală „M. Eminescu” din Cernăuți.

Vernisajul a avut loc vineri, 15 ianuarie 2016, în prezența consulului general al României la Cernăuți, Excelența Sa doamna Eleonora Moldovean, a viceconsulului, a reprezentanților ICR din Cernăuți, a reprezentanților administrației locale a regiunii Cernăuți. Au participat și reprezentanți ai asociațiilor culturale românești din zona Cernăuților, ai Societății pentru Cultura și Literatura Română din Bucovina și ai „Fundației pentru Rădăuți”.

Aici au rostit alocuțiuni doamna consul, domnul Vasile Bîcu, prof. Lora Bostan, profesorul universitar Florin Egner de la Botoșani, Paul Iordache, editor, Dumitru Covalciuc, laureat al Premiului „Liviu Rebreanu”, prof. Octavian Voronca, prof. Eugen Ciocobar, Adriana Lupu, care a prezentat un superb moment poetic.

Tot în acest local a fost vernisată și expoziția de desene executate de copii, în cadrul unui concurs organizat de Societatea „Mihai Eminescu”. Este vorba de 10 desene executate de copiii din școlile din Herța, desene care au fost selectate din cele prezentate în concurs. Elevii au desenat aspecte din opera

eminesciană. Pentru frumusețea desenelor îi menționez pe copiii: Cristina, Maria, Mihai, Cristina, Tatiana, Ala, Dina, Maria, Tatiana și Ruslan. Frumoase desene! Copii foarte talentați!

Următorul moment s-a consumat la statuia poetului, unde toate societățile menționate mai sus au depus coroane și jerbe de flori și doamna consul a rostit un emoționant cuvânt despre poet. Manifestarea a polarizat și interesul simplilor trecători, care s-au oprit pentru a vedea ce se întâmplă.

Ca de fiecare dată, gazdele noastre au pregătit acțiuni foarte frumoase, interesante și pătrunse de-un puternic sentiment patriotic românesc. Tocmai de aceea răspundem cu plăcere oricând suntem chemați.

Finalul a fost foarte interesant. Ne-am adunat la sediul societății, unde gazdele ne-au servit cu bucate alese, stropite cu un vin foarte bun. Domnii Bîcu și Haucă s-au întrecut și de data aceasta. Unde mai pui că în fața unui pahar de vin s-au țesut planuri pentru perioada următoare, gazdele deja invitându-ne la două acțiuni, una la sfârșitul lunii ianuarie și una în februarie. Sigur vom onora invitațiile.

Zona Rădăuților a fost reprezentată de domnii Ștefan Rotaru, Amfilofie Chițan, Ion Burciu și subsemnatul

prof. Gh. DOLINSKI

INTERCULTURALITATE SPIRITUALĂ ÎN BUCOVINA

Deși sărbătorile creștine ale Crăciunului băteau la ușă, iarna a uitat să mai vină în țară. Probabil că și-a scuturat pe undeva cojocul ei de nea și acum, neavând cu ce se îmbrăca, a lăsat-o pe surata-toamnă să mai huzurească aproape până de Anul Nou.

Dar, neținând cont de starea vremii primăvăratică, Bucovina se pregătea cu trup și suflet de sărbători. Satele și orașele și-au aprins demult luminile, încă de la 1 Decembrie, de Ziua României, omagiind astfel evenimentul întregirii neamului și vestind, totodată, sosirea ciclului de sărbători creștine.

Crăciunul, Anul Nou și Boboteaza sunt cele mai vesele și mai frumoase sărbători ale anotimpului hibernal, dar și ale anului care, îmbinate cu tradiții și obiceiuri strămoșești, vin de undeva din ancestral. Adică, de undeva de Sus și coboară lin pe pământ ca și iarna, de altfel. Prin ele natura își schimbă aspectul și se înnoiește, iar sufletul omului se purifică pentru o bună perioadă de timp. De marea sărbătoare a Nașterii Mântuitorului se pregătea și comuna Arbore din județul Suceava, unde, la data de 20 decembrie, într-o duminică, după liturghie, la Biserica „Sfânta Treime”, s-a derulat un mare eveniment spiritual, cultural și interetnic care, de câțiva ani buni, a devenit o adevărată tradiție creștină.

Aici, de două ori pe an, de Crăciun și de Paște, au loc concerte religioase de înaltă clasă ce înalță colinde și imnuri către Ceruri, legând tot Universul într-un singur nucleu, cel al credinței și al creștinismului, după cum atestă și versurile unui asemenea cântec deosebit de frumos atât din punctul de vedere al rezonanței muzicale, cât și al mesajului său. Citez:

„Ridica-voi ochii, ochii mei la ceruri
De unde va veni ajutorul meu,

Ajutorul meu de la Dumnezeu,
Cel ce a creat cerul și pământul.

Către Domnul pașii, pașii mei voi duce
Și legea va fi îndreptarea mea,
Îndreptarea mea de la Dumnezeu,
Cel ce a unit cerul și pământul.”

Într-o asemenea atmosferă solemnă și duhovnicească, părintele paroh Nicolae Cîrdei și părintele prof. Cătălin Bereholschi, alături de corul din Arbore, au reunit și ansamblurile corale bisericesti din comunele învecinate: Iaslovăț și Milișăuți (Мілішівці), dar și din Hrușcăuți (Грушівка), comuna Voloka, raionul Hliboka, regiunea Cernăuți, Ucraina, unde trăiesc etnicii români care, deși sunt înconjurați de un areal lingvistic total diferit, își păstrează cu sfințenie limba, identitatea, obiceiurile, credința și nu se feresc de ele. Fapt ce merită apreciat și luat ca exemplu și de către ucrainenii noștri, indiferent pe unde trăiesc.

Felicitări celor din Hrușivka pentru ceea ce sunt!

După cuvântul de „Bun venit!” adresat oaspeților de către părintele Nicolae Cîrdei, primii care au evoluat în fața publicului numeros pentru care, de data asta, biserica a devenit neîncăpătoare, deși e destul de mare, au fost oaspeții din țara vecină.

Era un cor de bărbați ce au colindat superb și pe voci de răsunau zidurile bisericii prin glasurile lor puternice de tenor, bariton și bas, vestind celor prezenți că se apropia marea sărbătoare a Nașterii Domnului. Acest grup de mesageri ai cuvântului sfânt, ne-a bucurat mult și în timpul Liturghiei la care a participat activ, iar cântările lor se revărsau lin în sufletul credincioșilor ca o apă curgătoare și apoi se înălțau spre Cer.

Corul din Parohia Hrușcăuți (Грушівка) ne-a onorat cu prezența și în alți ani. Atunci ne-au colindat și în limba ucraineană. Colindul „Ой радуйся, земле,/ Син Божий народився” (Să te bucuri, pământ iubit,/Că s-a născut

Fiul lui Dumnezeu) a rămas adânc imprimat în fresca bisericii și în sufletele celor care l-au ascultat atunci. Ne-am fi așteptat să ne fi colindat și acum, pentru că Arborea are în componența ei și etnici ucraineni, cei din Clit și nu numai... Rugăciunile și mai ales colindele sună armonios în orice limbă, iar cuvântul lui Dumnezeu pătrunde plăcut în sufletul oricărui creștin indiferent de originea lui.

Corala „Sf. Procopie” din Parohia Milișăuți, condusă de către dirijorul Bogdan Lupăștean, fiul preotului protopop Petrică Lupăștean, a impresionat profund publicul prezent, nu numai prin repertoriul său bogat, dar și prin vocile bine formate și stilizate, făcându-se remarcată și la alte concerte și concursuri de acest gen unde a fost premiată.

Se știe de mult că ucrainenii sunt foarte buni cântăreți încă din leagăn. Nu degeaba există o vorbă că: „acolo unde se întâlnesc doi ucraineni, e deja un cor și prietenie” (Там де два українці, там уже хор і дружба). Și de aceea ar fi fost binevenit măcar un singur colind ucrainean care să-i reprezinte. Mă gândesc că există libertate de exprimare și în credință. Iar, în al doilea rând, printre semenii noștri, mereu se va găsi cineva care să ne asculte, să ne înțeleagă, să ne aprecieze și să se bucure în același timp.

Ne-a surprins plăcut și corul din Iaslovăț, condus de părintele Eugen Ailincăi mai ales printr-un colind nou, nemaiauzit până acum ce era deosebit de frumos atât prin versuri, cât și prin linia sa melodică, iar cupletul „Ieru-iler” suna fantastic.

Ultimii colindători care au încheiat concertul, că așa-i stă bine gazdei, a fost corul din Arbore, dirijat de către doamna profesoară Maria Pătrăucean și părintele prof. Cătălin Bereholschi.

E un cor mare, format nu de mult și constituit din oameni tineri de toate profesiile și preocupările, în frunte cu dl primar care cântă și sprijină această acțiune alături de alți enoriași.

Anna RUȘTI

(Continuare în numărul următor)

***

LA STĂVILAR

Peste râu s-a lăsat noaptea – umedă și caldă, ca înainte de furtună. Somnii începură să sară cu mai mult curaj, lovind cu cozile ba ici, ba colo; bătură din aripi niște păsări de noapte, iar mutul ședea în barcă, scrutând malul opus, încordat și atent ca un vultur pleșuv la vânatoare... Apoi s-a apropiat încet de barca pădurarului, pe care n-o lega nimeni niciodată, și, împingând-o de pe mal, i-a dat drumul pe apă. Barca dispăru numaidecât în întuneric și se auzea cum se lovea cu zgomot de pietrele de la stăvilar, trosni, după care se umplu cu apă, iar pe râu se făcu iarăși liniște. Mutul trase la malul său, exact vizavi de locul pe unde trebuia să apară Șașlo, și-și aprinse o țigară.

Curând, pe partea cealaltă, foșniră tufele și pe limba de nisip, albăstrie în lumina stelelor, apăru, bine conturată, silueta unui om. Mutul o observă imediat și se grăbi să tragă din țigară.

– Eh, dracii! – bombăni Șașlo. – Iar au șterpelit barca... Acuma, caută-i... Hei, cine fumează acolo? Ia vino să mă treci râul! Sunt eu, Șașlo, pădurarul!...

Pavlenie a înțeles că pe el îl cheamă, dar nu se grăbea, ci pufăia mereu și zâmbea răutăcios în întuneric.

– Ia te uită, nu cumva e mutul? – se dumiri Șașlo, ridică pușca și trase un foc.

Abia atunci se urni mutul, împingând cu vâsla în mal și, luând-o puțin împotriva curentului, se îndreptă spre malul opus.

– O, știam io că tu trebe să fii, – se bucură Zaharia. – Strig io, strig, iar ție nici nu-ți pasă...

Apucă barca de bot, o trase pe nisip, apoi așeză cu grijă în fân un urcior – Pavlenie și-a dat seama că în el era miere –, aruncă două mănunchiuri de nuiele, acum legate într-unul singur, și, balansând barca, se așeză și el.

– Dă-i bătaie! – făcu semn cu mâna. Mutul vâsli spre firul apei, puse vâsla pe genunchi și barca, luând viteză, se îndreptă spre stăvilar.

Răsărea luna și se vedea că deasupra apei își întinde dărele transparente o ceață subțire, iar printre tufe începu să sclipească roua cu bobul încă mărunț. Somoteii nu mai săreau și nu mai plescăiau pe sub maluri – s-au speriat de lumină.

La început, Șașlo ședea liniștit, crezând că Pavlenie vrea să-l scoată cât mai aproape de sat, când însă s-au apropiat de stăvilar ca la o aruncătură de băț și apa vui amenințător sub barcă, pentru că nu era adâncă, se ridică în genunchi și zbiră:

– Ce, ai înnebunit! Cârmește spre mal! Cârmește când îți zic, mut nenorocit!

Pavlenie sări sprinten din barcă, se clătină din cauza curentului puternic

care-i îndoia picioarele, dar nu căzu, ci se sprijini în vâslă, simțind cum i se afundă picioarele în nisipul rece și aspru. El văzu cum barca – barca lui! – se lovi cu cârma de bolovan, se răsuci și cu și mai mare viteză fu aruncată peste un șir de pietroaie, verziu în bătaia lunii care abia răsărise.

– A-a-a... – strigă Șașlo disperat, ajuns de-acuma undeva jos. Apoi, de acolo se auzi un trosnet, curgerea năvalnică a curentului păru că fusese stăvilă brusc și se făcu liniște.

Mutul ieși la mal și se așeză pe dâmb. Puțin mai târziu, Șașlo trecu în fugă pe lângă el, scâncind și smiorcăindu-se. În țevile puștii care i se bălăngănea la spate, clipea apa.

Curând, în sat lătrară câinii și nu se potoliră prea repede. Dar mutul nu-i auzea. El scoase din șapcă punga cu tutun, un petic de ziar și se apucă să-și răsucescă o țigară, liniștit, fără să-i tremure degetele.

(Sfârșit)

Corneliu IROD

Mihai VOLOȘCIUC

BĂNCUȚĂ

E frig și e seară, afară e ger,
Din nord fulgii cade, cad fulgii din cer,
Acoperă teii, mălinii și pruni,
Și lâng-o băncuță doi gârbovi goruni.

Pe-această băncuță cu ea eu am stat,
Când noaptea trecea liniștită prin sat,
Și tot de pe ea într-o zi din trecut
Nici azi nu prea știu de ce-a dispărut?

Acum ușor ninge, cu fulgi mari de nea,
Zăpada acoperă băncuța mea,
Dar nu și-amintirea, nici farmecul ei,
Pe care-i păstrez, cum păstrez ochii mei.

Această-amintire cu-atâtea lumini,
Pe-această băncuță a prins rădăcini.
Aici va rămâne, aici va visa,
Aici ierni geroase ea va înfrunta.

Și nici o ninsoare, de unde-ar veni,
N-o va spulbera, nici n-o va nimici,
Că tot ce din dragoste a răsărit,
Nu are pierzare, nu are sfârșit.

DE CE?

Cât de frumos Tu m-ai creat, Hristoase,
Nu singur, ci cu Tatăl Tău ceresc,
Ca să mă simt ca om perfect în oase,
Și zi de zi ca crinul să-nfloresc.

Mi-ai dat din fragedă copilărie
Înțelepciune de-a Te admira,
Și să mă-ntreb, de ce Tu tocmai mie
Mi-ai dat ce-am vrut din frumusețea Ta?

Privindu-mă-n oglindă, mi-am dat seama,
Că înfloresc, că sunt util, frumos,

Că tot ce dăruiești, nu se destramă
Ca un vârtej pe timpul furtunos...

Vedeam că tot ce-ai investit în mine,
În frumusețe și în mintea mea,
E un motiv de-a fi mereu cu Ține,
Cu dreptul sacru de-a Te întreba:

De ce mi-ai dat putere, tinerețe,
M-ai ajutat să fiu înalt, voinic,
Să fiu curtat de strălucite fețe,
Să-mi fac o casă-aproape din nimic?

Să fiu văzut, să am talent, viziune,
Să scriu nenumărate poezii,
În jurul meu copiii să se-adune,
Ca niște îngeri dintre veșnicii?

Să mă dezmiere cu voci cristaline,
Unde pictez tot ce Tu ai creat –
Un om, o floare, un stejar, o pâine,
Și chipul Tău atât de luminat...

Să văd cum fiecare mă salută,
Cu stimă și respect dumnezeiesc,
Să am încredere deplină, absolută,
Că nu degeaba-n acest sat trăiesc.

Mi-ai oferit din înălțimi o viață,
Fără dureri și fără nici un chin,
Și m-ai ferit de fulgere, de gheață,
Ce peste capul oamenilor vin.

M-ai apărut de toate cele rele,
Tu de la naștere m-ai însoțit,
Eu te-am simțit în drumurile mele,
Pe care văd că am îmbătrânit.

Citind din viața mea filă cu filă,
Mi-ai dat ce-un om de rând nici n-ar visa,
O sănătate, dragoste și milă,
Chiar strălucire-ai pus în viața mea.

Iar azi te-ntreb, dacă mi-ai dat pe toate,
Ca să arăt ca fructul din livezi,
Răspunde-mi, Doamne, dacă se mai poate,
De ce când sunt bătrân mă demolezi?

Mihai VOLOȘCIUC

PARODIE

BĂNCUȚĂ

Aicea la mine e noapte și-i ger,
Eu stau pe băncuță afară, stingher,
Alături c-o sticlă din lacrima prunii
Și-aștept să-mi sosească alături vecinii

Pe astă băncuță au stat tot așa
Bunicul și tata și înc-ar putea
Nepoții să-mi șadă, că e din gorun,
Acuma pe dealuri, de cauți, niciun

Gorun nu mai afli, deci de-o să se strice,
O altă în locu-i n-o să mai ridice
Chiar nimeni, de-aceea amar o păzesc,
Vreau să se păstreze și să dăruiesc

Odată și-odată, cu vise cu tot,
Această băncuță unui strănepot
Ce-aici va rămâne-n Negostina mea
Și nu ca și ceilalți, în lume-o pleca

Și-o sta pe băncuță cum stat-am și eu,
Chiar ger de-o să fie, chiar dacă e greu,
Să vadă tot omul, să știe-n sfârșit
Că asta ce facem, e-un pas spre infinit!

Lucian PERȚA

Mesajul Președintelui Ucrainei, Petro Poroșenko, cu prilejul hotărârilor Uniunii Europene referitoare la regimul fără vize cu Ucraina și continuarea sancțiunilor sectoriale față de Federația Rusă

Dragi ucraineni,

Comisia Europeană a publicat, recent, la Bruxelles, raportul final privind îndeplinirea de către Ucraina a tuturor criteriilor de acordare a regimului fără vize.

Apreciez, fără nicio exagerare, că aceasta este o mare victorie a Ucrainei, a fătăruia dintre voi pentru care vă felicit sincer.

După încheierea Acordului de Asociere politică și de liber schimb aprofundat și cuprinzător, noi am făcut următorul pas spre năzuința noastră europeană.

Nu este niciun secret că atât în cadrul Uniunii Europene, cât și în Ucraina existau mulți sceptici care se îndoiau de faptul că Ucraina va reuși să câștige în mod clar și fără echivoc anularea regimului vizelor pentru ucraineni.

Noi, însă, am perseverat, timp de șapte ani, pe drumul spre țelul nostru și sunt mândru că la începutul acestui mare drum m-am aflat eu însumi. Trebuie să recunosc că și negocierile de ieri de la Bruxelles nu au fost deloc simple. Dar, împreună cu echipa mea am reușit să punem punctul pe „i”.

Sunt profund recunoscător partenerilor noștri europeni, Radei Supreme, Guvernului nostru, diplomaților, societății civile ucrainene și întregului popor ucrainean pentru eforturile noastre comune.

Am câștigat împreună pentru cetățenii Ucrainei dreptul legitim la călătorii fără viză în țările Uniunii Europene. Aceste călătorii vor deveni o realitate de la începutul anului 2016.

Hotărârea de astăzi a Comisiei Europene nu dă doar undă verde introducerii regimului fără vize, ea constituie în plus un semnal al recunoașterii eforturilor reformatoare ale Ucrainei, inclusiv în domeniul justiției, al luptei împotriva corupției, al creării unor noi organe de ordine etc.

Dacă în cursa spre obținerea regimului fără vize am rezistat unui maraton de șapte ani, lansarea sistemului anticorupție total nou în Ucraina a fost un adevărat sprint.

Avem, însă, în față provocări nu mai puțin complexe.

Reformele în cadrul liberalizării vizelor sunt doar o cursă de antrenament dacă le comparăm cu realizarea sarcinilor ce ne stau în față în cadrul asocierii politice și al zonei de liber schimb cu Uniunea Europeană.

Ea va începe să funcționeze de la 1 ianuarie 2016 oricât s-ar strădui unii să ne oprească.

Aceasta este poziția noastră comună cu Uniunea Europeană la fel ca și în problema sancțiunilor împotriva Federației Ruse. Uniunea Europeană continuă să apere, împreună cu noi, suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Ucrainei.

Uniunea Europeană rămâne unită și solidară cu Ucraina.

După cum am convenit la Bruxelles, chiar de astăzi, Consiliul Uniunii Europene a demarat procesul de oficializare a hotărârii privind continuarea, după 31 ianuarie 2016, pentru următoarele șase

luni, a valabilității sancțiunilor sectoriale față de Federația Rusă.

Sancțiunile vor obliga țara agresoare să îndeplinească integral prevederile Acordului de la Minsk, care constituie instrumentul-cheie al realizării păcii și restabilirii integrității teritoriale a Ucrainei.

Dragi ucraineni,

Subliniez din nou că toate acestea se datorează optimismului vostru, credinței voastre ferme în viitorul european al Ucrainei. Această credință stimulează și dă curaj întregii noastre echipe, tuturor ucrainenilor, ne dă forță în luptă pentru apărarea intereselor noastre naționale.

Vă mulțumesc pentru susținere și vă felicit încă o dată pentru această hotărâre extrem de importantă a Comisiei Europene.

Considerăm simbolic faptul că aceasta s-a întâmplat în preajma Sfântului Nicolae și cu câteva săptămâni înainte de Anul Nou. Cum s-ar spune în asemenea cazuri, a fost un cadou pus sub brad.

Cred că vom reuși, că totul va fi bine.

Slavă Ucrainei! Ucrainei europene!

Declarație pentru reprezentanții mass-mediei a Președintelui Ucrainei, Petro Poroșenko, cu privire la rezultatele întâlnirii cu secretarul general al NATO, E. Stoltenberg

Mult stimat Doamnă Doamnelor și Domnilor,

Sunt foarte bucuros să mă aflu la sediul NATO și să continui dialogul deschis și cuprinzător cu prietenul meu, secretarul NATO, dl Jens Stoltenberg, dialog început, cu câteva săptămâni în urmă, cu ocazia vizitei domnului Stoltenberg în Ucraina în cadrul căreia am participat la aplicații comune și când secretarul general al NATO a participat pentru prima dată la ședința Consiliului de Securitate Națională și Apărare al Ucrainei.

Apreciez că aceștia sunt pași extrem de semnificativi care caracterizează foarte bine nivelul relațiilor și al încrederii care se statornicesc acum între Ucraina și NATO.

În cursul dimineții am vizitat Comandamentul Forțelor armate unite ale NATO în Europa și Statul Major al Forțelor operațiunilor speciale ale NATO unde am avut o discuție fructuoasă cu comandantul Forțelor NATO în Europa, generalul Philip Breedlove.

Pot să afirm că întotdeauna te simți bine în cercul unor adevărați prieteni și aliați. În aceste vremuri complicate, NATO ne oferă un format sigur de sprijin pentru care îi suntem foarte recunoscători.

Suntem recunoscători Alianței Nord-Atlantice și domnului secretar general personal pentru simțămintele lor de solidaritate și pentru poziția lor fermă în ceea ce privește susținerea Ucrainei în vremurile acestor provocări extrem de complexe la adresa securității ei.

Am efectuat un schimb de păreri cu privire la întărirea colaborării pentru a putea da un răspuns adecvat prezenței militare în creștere a agresorului rus în regiune, inclusiv în Donbas. L-am informat pe dl Stoltenberg despre efectivele armatei de ocupație rusești în estul țării. De altfel, președintele Federației Ruse a confirmat, astăzi, pentru prima dată în mod public prezența trupelor Federației Ruse în estul ocupat.

Am discutat și despre situația din Crimeea ocupată și despre militarizarea peninsulei. Este evident faptul că neutralizarea acestui pericol este posibilă numai prin acțiuni coordonate, comune.

Tot astăzi am definit o serie de planuri pentru viitor, am discutat despre următorii noștri pași în domeniul colaborării, despre summitul NATO din Varșovia. L-am informat pe dl secretar general despre rezultatele convorbirilor mele cu Președintele Poloniei și am reconfirmat disponibilitatea părții ucrainene de a participa la acțiunile NATO în 2016.

Prin pașii noștri comuni și concreți ne vom croi drumul spre realizarea scopului nostru.

Scopul meu, scopul Ucrainei este de a asigura, până în anul 2020, interoperabilitatea între Forțele Armate ale Ucrainei și Forțele Armate ale NATO. Este acea foaie de parcurs pe care am pus-o la baza doctrinei militare aprobate de Consiliul de Securitate Națională și Apărare al Ucrainei. Am convingerea că vom implementa cu fermitate aceste reforme.

Un alt scop este acela de a realiza pachetul de reforme politice și de apărare interne pentru a atinge criteriile Alianței Nord-Atlantice.

Sunt recunoscător pentru asigurările primite cu privire la disponibilitatea NATO de a oferi în continuare Ucrainei un larg ajutor practic, consultativ și tehnico-material.

Am convingerea că odată cu semnarea, astăzi, a Foii de parcurs a colaborării între Ucraina și NATO ne vom bucura de o creștere substanțială a acestei susțineri.

În vederea dezvoltării înțelegerilor noastre, intenționăm să semnăm, în viitorul apropiat, alte câteva documente menite să asigure întărirea capacității de apărare a Ucrainei.

Aș dori să-i mulțumesc încă o dată secretarului general, dlui Stoltenberg, pentru convorbirile pline de conținut ca între adevărați prieteni și să exprim disponibilitatea totală a părții ucrainene de a continua acest dialog. Ceea ce am avut noi cu prilejul întâlnirii la Centrul de operațiuni speciale, la Statul Major al NATO demonstrează în mod strălucit faptul că relațiile dintre Ucraina și NATO se află la cel mai înalt nivel.

Vă mulțumesc foarte mult pentru aceasta, domnule secretar general.

Pagină realizată de Ion ROBCIUC

UCRAINA - mai aproape